MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

ZPRÁVA O EXTREMISMU NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2015

Ministerstvo vnitra
Odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality
Praha 2016

Zpráva o extremismu na území České republiky v roce 2015 byla schválena vládou dne . května 2016 usnesením č. .

Text neprošel jazykovou ani stylistickou úpravou.

OBSAH

1. Úvod ... 4
2. Vymezení pojmu extremismus ... 5
3. Zpráva o extremismu na území České republiky v roce 2015 ... 6
3.1. Shrnutí ... 6
3.2. Nové trendy, projevy a transformace hnutí ... 6
3.3. Hlavní bezpečnostní hrozby a rizika pro ČR ... 8
3.4. Protiislámské a protimigrantské skupiny ... 9
3.5. Pravicový extremismus ... 11
3.5.1. Struktura a subjekty scény ... 12
3.5.2. Aktivity scény ... 15
3.6. Levicový extremismus ... 17
3.6.1. Struktura a subjekty scény ... 17
3.6.2. Aktivity scény ... 20
3.7. Alternativní zpravodajské weby ... 21
3.8. Statistiky trestné činnosti s extremistickým podtextem ... 22
3.8.1. Úvod ... 22
3.8.2. Celorepubliková statistika ... 24
3.8.3. Statistika podle krajů ... 25
3.8.4. Statistika podle skutků ... 25
3.8.5. Pachatelé ... 27
3.8.6. Trestná činnost příslušníků bezpečnostních sborů ... 31
3.8.7. Trestná činnost příslušníků Armády ČR ... 32
3.8.8. Soudní statistiky ... 32
3.8.9. Statistiky Nejvyššího státního zastupitelství ... 34
3.8.10. Statistiky Probační a mediační služby ... 37
3.8.11. Trestná činnost s antisemitským kontextem ... 38
3.8.12. Trestná činnost motivovaná nenávistí proti Romům ... 38
3.8.13. Trestná činnost motivovaná nenávistí proti muslimům ... 39
4. Zahraniční vlivy dopadající na českou extremistickou scénu ... 39
4.1. Evropská krajní pravice ... 39
4.2. Evropská krajní levice ... 46
4.3. Extremistická hnutí v Rusku a na Ukrajině ... 50
5. Seznam použitých zkratek ... 51

1. Úvod

Zpráva o extremismu a souvisejících jevech na území České republiky v roce 2015 (dále jen „Zpráva“) je předkládána na základě usnesení vlády ze dne 25. května 2015 č. 389. Vyhodnocení plnění Koncepce boje proti extremismu pro rok 2015 a Koncepce boje proti extremismu pro rok 2016 jsou obsaženy v samostatných dokumentech.

Dokument nezachycuje všechny rasistické a xenofobní projevy zaregistrované na území ČR v roce 2015. Zpráva se soustřeďuje na příslušníky či sympatizanty extremistických uskupení. Zachycení všech rasistických a xenofobních chování, činů či výroků na celostátní i regionální úrovni přesahuje rámec dokumentu i problematiky extremismu, tak jak jí vnímá Ministerstvo vnitra. Primárním cílem dokumentu je popis aktivit subjektů, které jsou Ministerstvem vnitra pokládány za extremistické.

Zpracovatelem zprávy je Ministerstvo vnitra. Podkladovými materiály přispěli zástupci zpravodajských služeb, Policie ČR, resortů státní správy, konkrétně spravedlnosti, zahraničních věcí, obrany a Nejvyššího státního zastupitelství.

Divácké násilí, respektive chuligánství je v rámci Ministerstva vnitra řešeno samostatně. Dokument k extremismu se nezabývá sektami a pseudonáboženskými organizacemi, protože v souvislosti s nimi nebyly zaznamenány výraznější aktivity spjaté s bezpečnostním rizikem prorůstání do státních struktur, pronikání do politické či ekonomické sféry či ohrožování demokratických struktur státu.

Dokument je zpracováván každoročně. Jeho cílem je pravidelně informovat veřejnost o dění na tuzemské extremistické scéně. Na základě poznatků v něm obsažených se přijímají nová opatření.

První pasáž o tuzemské scéně je zpracována z podkladů Bezpečnostní informační služby a Policie ČR, konkrétně specialistů na extremismus z Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu Služky kriminální policie a vyšetřování a Krajských ředitelství Policie ČR.

Statistiky poskytly Policie ČR, Nejvyšší státní zastupitelství, Ministerstvo spravedlnosti a Probační a mediační služba ČR.

Třetí část se věnuje zahraničním vlivům dopadajícím na českou extremistickou scénu. Zpracovali ji experti z Masarykovy univerzity v Brně s přispěním Ministerstva zahraničních věcí, konkrétně vybraných zastupitelských úřadů v evropských zemích.

Na závěr jsou uvedeny použité zkratky.

V dokumentu jsou použity fotografie, které byly pořízeny pracovníky Policie ČR a Ministerstva vnitra. U fotografií, které pocházejí z jiných zdrojů, např. v pasáži o zahraničních vlivech, je toto uvedeno.

2. Vymezení pojmu extremismus

Pojem „extremismus“ je v tomto dokumentu definován identicky jako v předchozích výročních dokumentech. Tato obsáhlá definice byla naposledy v plném znění zveřejněna ve Zprávě o problematice extremismu na území ČR v roce 2002, k níž přijala vláda ČR dne 9. července 2003 usnesení č. 669.[1] V této souvislosti je rovněž možné odkázat na ustálenou judikaturu soudů v souvislosti s výkladem pojmu hnutí.[2] Plné znění definice extremismu je k dispozici zde: http://www.mvcr.cz/clanek/co-je-extremismus.aspx.

Ne všechny subjekty ve Zprávě obsažené se v roce 2015 dopouštěly nezákonné činnosti. Z dlouhodobého hlediska ale naplňují znaky extremismu, tak jak jsou definovány v předchozích výročních dokumentech.

Zpráva se stále drží pojmu extremismus. Ministerstvo vnitra nicméně spolupracuje s institucemi, které využívají koncept hate (bias) crimes (tj. trestných činů z nenávisti, trestných činy z předpojatosti nebo trestných činů s kolektivní předsudečnou motivací) a zastává názor, že koncepty extremismu a hate crimes se mohou doplňovat a existuje prostor pro posilování prvků hate (bias) crimes u policejních a justičních složek.

[1] Viz http://www.mvcr.cz (rubrika „Bezpečnostní hrozby“, podrubrika Extremismus, „Strategie boje proti extremismu a Výroční zprávy o extremismu“).

[2] Zejména pak na stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu Tpjn 302/2005 (č. 11/2007 Sb.,rozh.tr.), dále pak na usnesení NS 5 Tdo 79/2006, NS 5 Tdo 337/2002, NS 3 Tdo 1174/2004, usnesení krajského soudu v Brně, sp. Zn. 4 T 98/2009.

3. Zpráva o extremismu na území České republiky v roce 2015

3.1. Shrnutí

- V roce 2015 bylo zaznamenáno **307 akcí** pořádaných politicky motivovanými extremistickými subjekty anebo s účastí osob aktivních v extremistických subjektech. Jde o mírný nárůst oproti roku 2014, kdy jich bylo zaznamenáno 291. Z toho 106 akcí náleželo krajní pravici, 141 akcí bylo zaznamenáno v rámci krajní levice. Protiislámská a protimigrační uskupení uspořádala celkem 60 akcí. Zaznamenáno bylo celkem 175 tr. činů s extremistickým podtextem.
- Hlavním akcentovaným tématem všech politicky motivovaných extremistických uskupení byla **migrace**.
- V rámci krajní pravice se marginalizovala Dělnická strana sociální spravedlnosti. Naopak **růst podpory zaznamenala Národní demokracie**, která spolupracovala s dalšími protiislámskými a protimigračními subjekty. Ostatní subjekty se projevovaly pouze sporadicky.
- V rámci krajní levice zůstalo nadále nejaktivnější **anarchistické hnutí**. To se v roce 2015 mobilizovalo nejen proti růstu obliby protiislámských a protimigračních subjektů, ale i proti policejní „operaci Fénix“, která směřovala proti osobám podezřelým ze zapojení do militantního uskupení **Síť revolučních buněk**. To se v uplynulém roce přihlásilo k celkem 8 žhářským útokům.
- **Protiislámské a protimigrační subjekty** představovaly konkurenci krajně pravicovým uskupením a zároveň svou činností přispívaly k polarizaci společnost.

3.2. Nové trendy, projevy a transformace hnutí

Výrazným tématem uplynulého roku byla zejména hojně a všestranně diskutovaná tzv. **migrační krize**, které využívaly bez výjimky všechny politicky motivované extremistické subjekty. Migrace výrazně ovlivnila zejména krajně pravicové politické spektrum. Na jedné straně totiž došlo k oslabení potenciálu dříve „tradičních“ uskupení, na straně druhé se ovšem vyskytly skupiny populisticky využívající protiislámské a protimigrační nálady. Společenská nebezpečnost druhé zmíněné kategorie může být vyšší.

Na rozdíl od veřejně známých subjektů krajní pravice, které se rovněž pokusily využít téma migrace ke své popularizaci a získání širší podpory, se tato **nová uskupení** od tradičního krajně pravicového hnutí poměrně usilovně distancovala. Přesto se však **těšila podpoře členů a sympatizantů extremistických skupin**. Vedle nich však dokázala svými vyhraněnými názory na migraci **zaujmout i část širší veřejnosti**, která by se podpoře krajní pravice vyhýbala. Protiislámské a protimigrační skupiny pak jakýkoli nesouhlas se svými projevy označovaly za útok proti svobodě slova. Těmto subjektům je věnován prostor ve Zprávě z těchto důvodů:

- V minulosti či v současnosti probíhala prověřování anebo **trestní řízení** v souvislosti s akcemi uvedených subjektů, zejména s výroky a projevy, které na nich zazněly.

- Celkově se **projevy zástupců** takových uskupení **pohybují na hraně zákona**, zejména s ohledem na podněcování k nenávisti anebo hanobení určitých skupin osob, zpravidla na základě jejich etnické příslušnosti nebo náboženského přesvědčení.
- Využívají **krajní populismus** s cílem oslovit co možná **nejširší okruh veřejnosti**, mj. i stoupence a sympatizanty krajně pravicové scény.
- **Způsob mobilizace stoupenců** se neliší od způsobů využívaných extremistickými platformami. Jedná se zejména o záměrné vyvolávání subjektivního pocitu ohrožení a nebezpečí, kterého bývá dosahováno i na základě účelových, dezinterpretovaných anebo ojediněle i lživých informací.

Pro rok 2015 bylo typické rovněž působení takových subjektů, které se samy neprofilovaly na tradičním pravolevém politickém spektru, nezastávaly obsáhlejší ideologická východiska a pozice. Působily spíše jako **protestní iniciativy**, které se orientovaly na kritiku členství ČR v mezinárodních organizacích, zejména EU a NATO, a na kritiku tzv. polistopadového vývoje, politické reprezentace a společenských elit. V těchto iniciativách s počátky obvykle v prostředí virtuálních sociálních sítí se angažovaly mj. osoby jak z krajně pravicového, tak i krajně levicového spektra. Na základě různých důvodů tyto platformy často inklinovaly k sympatiím až nekritické adoraci Ruské federace a prezidenta Putina. Mnohdy tak napomáhaly šíření ruské propagandy. V případě některých subjektů byly v uplynulém roce zaznamenány i militantní tendence.

Velká část extrémní levice se snažila na veřejnosti prezentovat prostřednictvím aktivit, které nelze považovat jako extremistické, ale naopak jako hodnotově indiferentní, či dokonce občansky chvályhodné. Extrémně levicové subjekty jsou ale ve Zprávě zmiňovány proto, že někteří jejich členové či sympatizanti **se uchylují při prosazování svých cílů k násilným aktivitám** (např. napadání ideových odpůrců, žhářské útoky, poškozování cizího majetku apod.). Přitom je třeba mít na paměti, že jejich otevřeně formulovaná ideologická východiska jsou **založena na nesnášenlivosti (třídní, k ideovým odpůrcům), neochotě k demokratickému dialogu a nerespektování pluralitního politického systému**.

V roce 2015 bylo zaznamenáno **celkem 307 akcí** pořádaných politicky extremistickými subjekty anebo s účastí osob aktivních v extremistických hnutích. Oproti loňskému roku, kdy bylo zaznamenáno celkem 291 akcí, se jedná o mírný nárůst. Z uvedeného počtu bylo celkem 106 akcí z v rámci krajně pravicové scény. Do tohoto počtu jsou řazeny i akce organizované uskupením Národní demokracie. Celkem 141 akcí bylo zaznamenáno v rámci krajní levice. Protiislámská a protimigrační uskupení zorganizovala celkem 60 akcí. Dále bylo zaznamenáno celkem 175 tr. činů s extremistickým podtextem. Jak je patrné z dále uvedeného grafu, který zachycuje data od roku 2011, loňský rok nevybočoval z dosavadního vývoje.

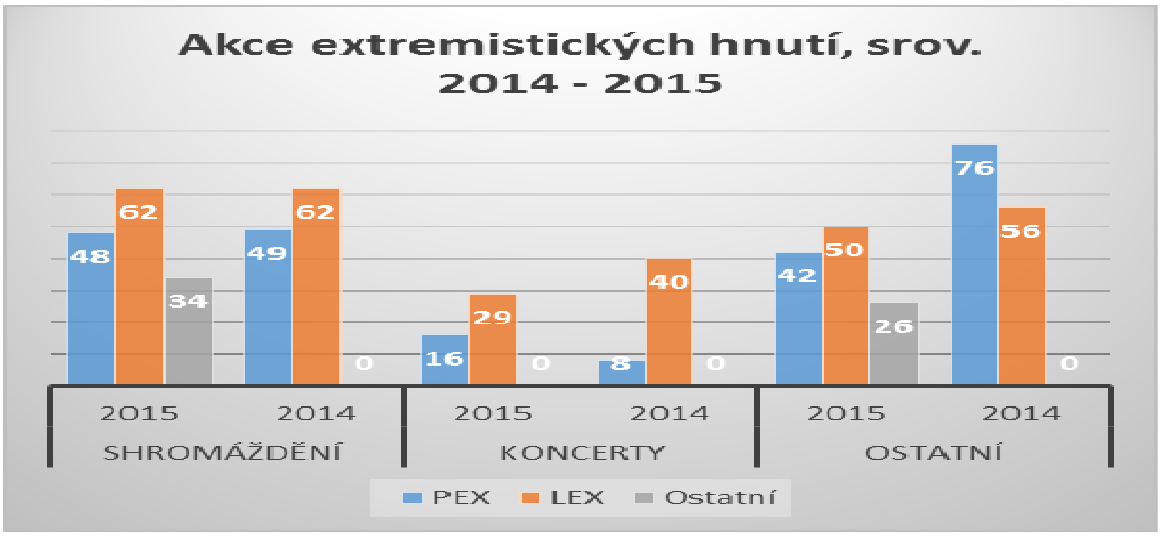

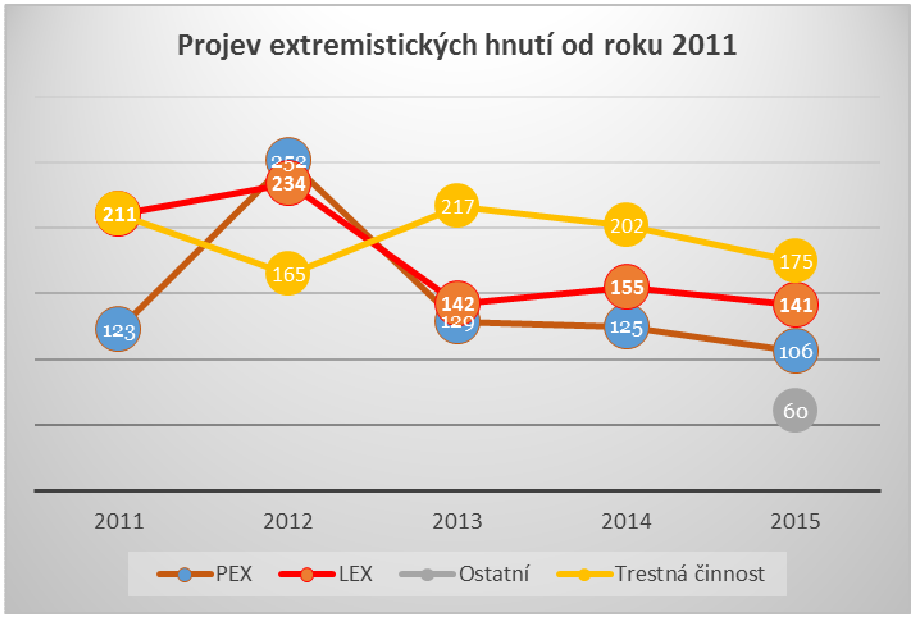

Z hlediska regionálních projevů rovněž nebyly zaznamenány **změny oproti dlouhodobému vývoji**. Ústřední roli nadále hrálo oproti jiným regionům hlavní město Praha. Významnější veřejné akce proběhly dále v Ostravě, Brně, Českých Budějovicích a Plzni. Nově byly zaznamenány protesty před zařízeními pro cizince. Na straně druhé nebyly zaznamenány protestní akce v tzv. sociálně vyloučených lokalitách anebo proti národnostním menšinám. Téma zcela vytěsnily reflexe tzv. uprchlické krize.

3.3. Hlavní bezpečnostní hrozby a rizika pro ČR

- Obecně snaha extremistů **štěpit společnost a oslabovat ČR vytvářením antagonismů** na základě etnického, náboženského, třídního, či jiného klíče.
- Další **nárůst napětí na základě etnického či náboženského klíče** včetně demonstrací a projevů násilí. Lokální spouštěcí incidenty mají stále potenciál mobilizovat veřejnost. Dochází i k **polarizaci v rámci majority**, kdy vznikají animozity mezi stoupenci různých názorových proudů.

- Možný **výskyt radikalizovaných militantních jedinců či malých skupin**, kteří mohou k prosazení svých zájmů použít násilí.
- **Přejímání extremistických prvků do** politického **mainstreamu**.
- Možný **vznik politicko extremistického subjektu s charismatickým vůdcem**, který dokáže sjednotit extremistickou scénu a oslovit další potenciální příznivce.
- Vznik **extremistických domobran**, které se mohou, mnohdy nelegálně, ozbrojovat a své možné projevy a aktivity cílit proti určitým skupinám osob na základě etnického či náboženského klíče. Obecně lze vidět riziko ve sdružování osob s radikálním až militantním názorem proti ústavnímu, politickému a společenskému zřízení.

3.4. Protiislámské a protimigrantské skupiny

V souvislosti s tzv. migrační vlnou se zaktivizovaly různé populistické subjekty, politická hnutí a iniciativy. Ty byly na rozdíl od krajní pravice poměrně **úspěšné v získávání nových stoupenců**. Od krajně pravicových subjektů se lišily zejména tím, že se cíleně od krajní pravice, resp. neonacistické scény distancovaly. V minulosti ani nebyly s jejími aktivitami spojovány.

Hlavním tématem těchto skupin bylo **vymezování se vůči muslimům a migraci**. Zpravidla byla účelově využívána konstrukce, že všichni migranti jsou muslimové, že islám je z podstaty netolerantní náboženství a že každý muslim je terorista nebo má v sobě zakódovány sklony k patologickému chování. Protiislámské a protimigrantské skupiny dokázaly selektivně vybírat určité zprávy, které měly tuto konstrukci potvrzovat. Je přitom třeba zdůraznit, že řada těchto dále interpretovaných či komentovaných zpráv byla zkreslená či zcela nepravdivá.

Většina protestních hnutí **vzešla z prostředí sociálních sítí na internetu**. Po dosažení určitého stupně popularity začaly tyto skupiny **přesouvat své aktivity na veřejnost**. Někteří aktivisté, původně činní pouze ve virtuálním prostoru, posléze začali projevovat ambice proniknout do reálné politiky.

Shromáždění dne 17.11. v Praze, na jehož organizaci se podílel Blok proti islámu

Jediným nosným tématem těchto skupin bylo **operování s muslimským nebezpečím či s bezpečnostními riziky spojenými s migrací**. Řada těchto protestních hnutí ale buď neměla vůbec žádný program, nebo nabízí jen zkratkovitá a populistická „řešení“.

Tato uskupení se snažila neustále mobilizovat své stoupence prostřednictvím sociálních sítí, tiskovin, letáků, petic, či organizování veřejných shromáždění. Zároveň se velmi agresivně vymezovala proti svým odpůrcům nebo obecně lidem, kteří nesouhlasili s jejich názory na muslimy a migraci. Významně tím přispěla ke zvyšování polarizace ve společnosti.

3.4.1. Hlavní subjekty

Hlavním subjektem, který se v průběhu loňského roku konsolidoval a ve velké míře mobilizoval své stoupence, byla iniciativa **Islám v ČR nechceme** (dále jen „IvČRN“), která vzešla z platformy **Czech Defence League** (dále jen „CzDL“). Ještě počátkem roku působila převážně pouze virtuálně. Po lednových útocích v Paříži nicméně uspořádala sérii demonstrací s účastí 500 – 800 osob v Praze, Brně a Českých Budějovicích. V červnu se iniciativa IvČRN přetransformovala ve spolek s názvem **Blok proti islámu** (dále jen „BPI“). Jeho vůdčí postavou se stal Martin Konvička.

Spolek BPI vystupoval výrazně proti islámu jako náboženství, dále proti přítomnosti muslimské komunity v ČR, respektive v celé Evropské unii. Ve druhé polovině roku 2015 zahájili jeho členové **další sérii demonstrací v reakci na tzv. uprchlickou krizi**. V této souvislosti se snažili zdůrazňovat nebezpečí tzv. multikulturalismu a „přílivu“ mladých muslimů. Kritiku směřovali i vůči Evropské unii a německé kancléřce Angele Merkelové, které označovali za původce migrační vlny. BPI **navázal spolupráci s dalšími subjekty**, např. se stranou **Úsvit – Národní koalice** (dále jen „ÚNK“) anebo **Unií bezpečnostních sborů**.

Už zástupci iniciativy IvČRN se dlouhodobě pokoušeli o získání kontaktů na další politická hnutí, poslance a senátory a státní instituce. Opakovaně např. vystupovali na konferencích v Poslanecké sněmovně. Aby podpořili své snažení, distribuovali státním insitucím či školám tiskovinu Islámského státu s názvem Dabiq.

Nejvýznamnějším úspěchem BPI však byla **účast na organizaci shromáždění dne 17. listopadu v Praze**. Na to se dostavilo zhruba 2.500 osob a vystoupil na ní i prezident republiky Miloš Zeman.

Spolupráce mezi ÚNK a BPI přinesla oběma subjektům určité výhody. ÚNK pomohly nové, mediálně zajímavé osobnosti kolem Martina Konvičky k sebepropagaci. BPI těžil z toho, že jeho partner disponuje poslanci v Poslanecké sněmovně a poskytl mu organizační pomoc. Oba subjekty mohly dále snáze rozvíjet kontakty do zahraničí, zejména s německým hnutím **PEGIDA**. Zástupci ÚNK nepravidelně navštěvovali demonstrace v Drážďanech, zástupci Pegidy se naopak zúčastnili výše uvedené demonstrace dne 17. listopadu v Praze. Na tomto pražském shromáždění byl přítomen i zakladatel kontroverzního uskupení **English Defence League** (dále jen „EDL“), který vystupuje pod pseudonymem Tommy Robinson. EDL je známa násilnými protesty a provokacemi muslimské komunity ve Velké Británii. Inspirovala vznik dalších národních „obranných lig“, včetně CzDL.

Martin Konvička hovoří na shromáždění dne 17.11. v Praze

Užšímu sjednocení protiislámských a protimigrantských subjektů bránily mj. i neshody mezi ÚNK a hnutím Svoboda a přímá demokracie (dále jen „SPD“), jehož lídrem je Tomio Okamura. Po rozkolu uvnitř hnutí Úsvit přímé demokracie panovala mezi ÚNK a SPD animozita a neochota ke spolupráci. Fakt, že Úsvit přímé demokracie měl v minulosti velký politický potenciál a že jak ÚNK, tak i SPD, mají poslance v Poslanecké sněmovně, způsobil, že se s nimi **některé tradiční pravicově extremistické subjekty pokoušely navázat spolupráci**. Musely si ovšem vybrat pouze jeden z nich. Dělnická strana sociální spravedlnosti neuspěla už v případě snah o navázání spolupráci s IvČRN. Problémem bylo hlavně její propojení s neonacistickou scénou. Předseda Národní demokracie Adam Bartoš se naopak snažil získat politické body zvaním předsedy SPD na sérii shromáždění s názvem „tábory lidu“. Tomio Okamura byl pro část pravicových extremistů populární už v minulosti pro své výroky proti tzv. „nepřizpůsobivým“. Spolupráce mezi Okamurou a Bartošem nicméně posléze ustala, pravděpodobně pro přílišnou radikalitu předsedy Národní demokracie.

Pro protislámské a protimigrantské subjekty bylo velmi důležité **navazování zahraničních kontaktů**. Za nejcennější bylo považováno spojenectví **s francouzskou Národní frontou**. Její předsedkyně Marine Le Penová navštívila v květnu Prahu. Nejbližšími českými spojenci francouzské Národní fronty se stala Občanská konzervativní strana (dále jen „OKS“) Jiřího Janečka (v srpnu se OKS domluvila se stranou Patrioti České republiky Jiřího Vítka na sloučení) a SPD.

3.4.2. Aktivity

V průběhu roku 2015 bylo zaznamenáno celkem **34 protestních veřejných shromáždění** pořádaných výše uvedenými subjekty. Oproti krajní pravici byla účast poměrně vysoká, zpravidla 400 – 1.000 osob. Demonstrace v Praze dne 17. listopadu, kterou podpořil BPI, se dokonce zúčastnilo až 2.500 osob. Při listopadovém shromáždění však zcela zjevně svou roli sehrálo i dopředu avizované vystoupení Miloše Zemana.

V souvislosti s činností uvedených uskupení byla v uplynulém roce vedena **prověřování a trestní řízení zejména v souvislosti s veřejnými projevy během demonstrací** pro podezření ze šíření poplašené zprávy, případně hanobení a podněcování k nenávisti vůči určité skupině obyvatel.

3.5. Pravicový extremismus

Na pravicově extremistické scéně došlo v roce 2015 k určitému přeskupování sil. Na straně jedné došlo k **marginalizaci** dříve dominantní **Dělnické strany sociální spravedlnosti** a naopak určité posilování pozic zaznamenala **Národní demokracie**. Její vazby na krajně pravicovou scénu nebyly na rozdíl od Dělnické strany sociální spravedlnosti tolik zjevné a medializované, a tak byla úspěšnější v oslovování veřejnosti. **Klíčovým mobilizačním tématem byla** v roce 2015 **migrace**.

Vedle změny poměru sil dvou hlavních krajně pravicových subjektů docházelo v souvislosti s imigrační krizí i k **pokusům o dílčí stmelování krajně pravicové scény**.

Meziročně došlo k **nárůstu zaznamenaných koncertů a hudebních akcí** určených pro stoupence pravicového extremismu. Nutno ovšem doplnit, že charakter těchto akcí se výrazně liší od koncertů známých z dřívějších let. Trestná činnost v souvislosti s koncerty byla zaznamenávána velmi zřídka a zpravidla se týkala jen jednotlivců.

Z hlediska trestné činnosti nadále rostly zejména **nenávistné projevy prostřednictvím internetu**.

3.5.1. Struktura a subjekty scény

S výjimkou **Národní demokracie** (dále jen „ND“) a **Dělnické strany sociální spravedlnosti** (dále jen „DSSS“) v ČR absentovala jakákoliv jiná pravicově extremistická organizace působící na celorepublikové úrovni. Zejména ND se pokoušela vytvářet, byť někdy jen virtuálně, lokální zastoupení. Nadále převládaly zejména lokální skupiny aktivistů, které působily především v Praze, Ostravě, Brně a na jižní Moravě, v Olomouci a Plzni.

V roce 2015 bylo patrné **vzájemné soupeření mezi DSSS a NS**, které bylo způsobeno především nepřátelstvím jejich předsedů[3]. Zatímco na celorepublikové úrovni nebyla spolupráce těchto subjektů myslitelná, na lokální úrovni k ní docházelo, zejména při pořádání veřejných shromáždění. Vzájemné vztahy se tak částečně oživily v rámci demonstrace v Brně dne 26. června a koncem roku při příležitosti demonstrací dne 17. listopadu, kdy se část sympatizantů DSSS účastnila i akce svolávané ND.

Předseda DM Lamprecht vzhlíží k předsedovi DSSS Vandasovi. Brno 26.6.

DSSS se nacházela i v roce 2015 v krizi, která stranu provází již od roku 2012. Strana sice oficiálně deklarovala krajské organizace v celkem 12-ti krajích, reálně aktivní však zůstaly jen ty v Ústeckém kraji, částečně v Praze a jednotlivci v Karlovarském kraji.

DSSS poměrně opožděně reagovala na lednové teroristické útoky v Paříži. Těch naopak rychle začaly využívat ostatní subjekty, především iniciativa IvČRN. Pasivitu v domácí politice strana kompenzovala výraznější aktivitou při vytváření zahraničních vztahů a kontaktů. Mezi významnější úspěchy lze zařadit zapojení do celoevropské koalice nacionalistických uskupení s názvem **Aliance pro mír a svobodu**, které společně vystupují proti Evropské unii a jejímu „agresivnímu“ postoji vůči Ruské federaci. Dále např. podporují režim Bašára Asada v Sýrii. Z dalších členů koalice lze jmenovat mj. Národně demokratickou stranu Německa (Nationaldemokratische Partei Deutschlands, NPD), řecký Zlatý úsvit, italskou Novou sílu (Forza Nuova) či Britskou národní stranu (British National Party, BNP). Podporu alianci vyjadřovala i Ľudová strana Naše Slovensko banskobystrického župana Mariána Kotleby. Zástupci uvedených partnerských uskupení se příležitostně účastnili akcí pořádaných DSSS nebo Dělnickou mládeží, konkrétně lze zmínit členy Mladých národních demokratů (Jungenationaldemokraten - mládežnická organizace Národně demokratické strany Německa) nebo Ľudové strany Naše Slovensko a Slovenské Pospolitosti.

[3] Dne 7. března byl na 6. sjezdu DSSS ve funkci předsedy potvrzen Tomáš Vandas. Adam B. Bartoš, předseda Národní demokracie, zveřejnil dne 1. března sugestivní video s projevem, ve kterém vyzval členy DSSS k přechodu do ND. Ačkoliv se výzva nesetkala s prakticky žádnou odezvou, kampaň proti Vandasovi pokračovala nadále. Např. na portálu Aeronet, byl Vandas označen za agenta bezpečnostních složek.

Dělnická mládež (dále jen „DM“) se tak jako v předchozích letech pokoušela svou činnost zaměřovat především na oslovení mladší generace a získání nových stoupenců. V rekrutaci nových členů a sympatizantů však byla dlouhodobě neúspěšná. Aktivní byly buňky především v Moravskoslezském, Olomouckém a Jihomoravském kraji, částečně v Praze. Oficiálně existovala buňka i v Karlovarském kraji, ta však nevyvíjela žádné samostatné aktivity. Vedle toho zajišťovala DM organizaci tradičních veřejných akcí DSSS.

Nacionalistická a euroskeptická **ND** se zaměřila v roce 2015 na problémy spojené s migrační vlnou. Národní demokraté se snažili vzbudit zájem prostřednictvím kontroverzních a velmi radikálních projevů, dále pak prostřednictvím uzavírání nových spojenectví. Mediální ohlas vzbudily její protiimigrantské demonstrace pořádané pod názvem „tábory lidu“. Na shromáždění dne 1. července v Praze nesli někteří z účastníků v rukou makety šibenic.

Nejvýraznějším „táborem lidu“ bylo shromáždění dne 17. listopadu na náměstí Republiky v Praze, kdy se po demonstraci ND cca 500 až 800 jejích účastníků spojilo s demonstranty dalších protiimigrantských akcí. Společně se přesunuli před Úřad vlády ČR, kde se nakonec shromáždilo zhruba 4.000 osob. Po oficiálním ukončení této akce zhruba tisíc osob odmítlo opustit vymezený prostor a některé z nich začaly vyvolávat násilnosti. Policie proto proti některým z nich použila donucovací prostředky.

Příznivci ND naslouchají projevu T. Okamury, Praha 18.7.

ND reflektovala klesající význam DSSS a začala hledat nové partnery. Od spolupráce s populistickým hnutím **Svoboda a přímá demokracie** si slibovala zvýšení mediálního zájmu a účasti osob na veřejných akcích. Ve snaze síťovat antisystémové skupiny se strana snažila napojit na různé mobilizační nebo monotematické platformy, např. Pražský antimajdan, Československé národní povstání (nástupnický subjekt po Holešovské výzvě), Hej, občané!, Sdružení přátel Ruska, Institut slovanských strategických studií a další, mnohdy i virtuální, projekty.

Zejména v druhé polovině roku strana spustila tvorbu regionálních struktur. Především ve virtuálním prostoru vznikaly regionální a lokální organizace. V listopadu došlo rovněž k obměně vedení. **Luke Belson** nahradil na pozici místopředsedy kontroverzního **Ladislava Zemánka**, jenž se ocitl mj. i na ukrajinském seznamu nežádoucích osob v souvislosti s jeho návštěvami separatistické Doněcké lidové republiky.

V červenci strana zveřejnila **výzvu k zakládání domobran**, které by bylo možné nasadit jak pro případ válečného konfliktu, tak k obraně státních hranic.

ND se v průběhu roku snažila o spolupráci s iniciativou **Českoslovenští vojáci v záloze** proti válce plánované velením NATO (dále jen „ČSVZ“, později Českoslovenští vojáci v záloze za mír)[4]. Vzhledem k zaměření skupiny a jejímu paramilitárnímu charakteru ji

[4] Iniciativa ČSVZ vznikla v lednu 2015 jako otevřená skupina na sociální síti Facebook. Cílila zejména na bývalé příslušníky bezpečnostních složek do roku 1989, pro které byla zdůrazňována platnost jejich tehdejší služební

chtěla využít za účelem propagace a vytvoření své paramilitární složky. Záměrem ND bylo získat podporu členů ČSVZ při vzniku jejího projektu Národní domobrana a postupně tak začlenit ČSVZ do svých struktur. Většina členů ČSVZ však chtěla zůstat apolitickou organizací a odmítala jakékoli slučování s politickými stranami. Proto zůstala výzva ke vstupu do Národní domobrany u řadových členů bez odezvy a k užší kooperaci či dokonce propojení obou subjektů nedošlo. Zastáncem spolupráce s ND byl vůdčí představitel ČSVZ Marek Obrtel, který byl v přímém kontaktu s předsedou strany Adamem Bartošem a který se několikrát zúčastnil jejích akcí. Mj. i díky tomu představitelé ND prezentovali iniciativu ČSVZ jako spolupracující subjekt a často i jako spolupořadatele „táborů lidu". Tuto skutečnost však často odmítali a dementovali zástupci ČSVZ nesouhlasící se spoluprací s ND. Cca 75 členů ČSVZ přišlo podpořit prezidenta Miloše Zemana na shromáždění dne 17. listopadu, do konce roku se pak iniciativa výrazně neprojevovala.

Příznivci ČSZV vyjadřují podporu prezidentu Zemanovi, Praha 17.11.

Vedení ND se rovněž snažilo navázat spolupráci se zahraničními subjekty**. Např. dne 4. července se zástupci ND zúčastnili v polském Krakově konference polské strany Falanga.**

Mobilizační platforma **Generace identity** se v průběhu roku projevovala jen omezeně. Uskupení, které funguje jako česká pobočka již řadu let působící francouzské protiimigrační iniciativy, kladlo důraz především na spontánní akce, přednášky a další aktivity zaměřené na propagaci. Členskou základnu tvořilo jen pár desítek osob. Mnoho z nich bylo dříve aktivních v rámci neonacistické scény. Na rozdíl např. od Rakouska se jim nepovedlo výrazně zaujmout a rozšířit řady svých stoupenců. Generace indentity rovněž navázala na dříve působící platformu „Evropská fronta solidarity pro Kosovo", která podporovala Srby žijící v Kosovu. Poměrně vitálně spolupracovala zejména s německými a rakouskými protějšky. Aktivně působila zejména v Praze, Ústeckém a Jihočeském kraji.

Ve své činnosti pokračovali také aktivisté pravicově extremistického uskupení **Pro-Vlast**, které se profilovalo zejména na poli protiislámských aktivit. Z další činnosti uskupení lze zmínit demonstraci, kterou Pro-Vlast uspořádala dne 4. dubna. Tohoto shromáždění, jehož cílem bylo vyjádřit nesouhlas s činností ombudsmanky Anny Šabatové, se zúčastnilo pouhých 20 osob.

---

přísahy. Činnost a zaměření iniciativy nicméně dokázalo oslovit i osoby obecně nespokojené až frustrované s vývojem po roce 1989. Postupně přestala být jen virtuální záležitostí, když se její příznivci začali setkávat na tzv. poradních ohních, pořádat různá cvičení, byla vytvořena organizační struktura vojenského typu (krajské roty podřízené jednotnému velení) a velitelem byl zvolen pplk. v. z. MUDr. Marek Obrtel. Iniciativa se prezentovala silnou kritikou NATO, EU, USA a polistopadového demokratického režimu v České republice. Typické pro ni byly proruské postoje. V souvislosti s migrační krizí se začala zaměřovat i proti uprchlíkům. Téměř po celou dobu své existence se iniciativa ČSVZ potýkala s rozpory mezi členy plynoucí z jejich názorové odlišnosti a jejich rozdílných představ o činnosti, směřování a spolupráci iniciativy s politickými stranami, zejména pak ND. Vnitřní krize nejdříve vyústila v odstřihnutí zakladatele původní facebookové iniciativy z ČSVZ a přejmenování uskupení na Českoslovenští vojáci v záloze za mír, nakonec i v odstoupení Marka Obrtela z funkce velitele praporu a rezignaci na jeho členství. ČSVZ se v důsledku toho rozpadli na autonomní skupiny, u nichž není prozatím jasné, zda budou ve své činnosti pokračovat.

Dne 8. července byl zaregistrován nový spolek **Národní obroda** (dále jen „NO“), za jehož vznikem stojí pravicový extremista Pavel Matějný, dříve hlavní hybatel pravicově extremistického a protiromského uskupení Čeští lvi. Aktivisté NO participovali v roce 2015 hlavně na demonstracích jiných subjektů, především ND. Sami zorganizovali například demonstraci zaměřenou proti pochodu Prague Pride v Praze dne 15. srpna, kterou však podpořilo pouze 20 osob.

Dalším pokusem o vytvoření nové platformy byl projekt **Autonom CZ**. Navázal na již zaniklé hnutí Autonomních nacionalistů. Jeho členové dlouhodobě spolupracují s buňkou Autonomních nacionalistů Czestochowa a mají kontakty na DM.

3.5.2. Aktivity scény

V průběhu loňského roku bylo zaznamenáno celkem 48 shromáždění a veřejných akcí organizovaných krajně pravicovými subjekty. Oproti předchozím letům došlo k vyššímu **zapojení širší „neextremistické“ veřejnosti** do akcí spojovaných s krajní pravicí.

Typickým příkladem byly tzv. „**tábory lidu**“ organizované ND a spřátelenými inciativami. Protiislámské a protiimigrační téma dokázalo opakovaně zmobilizovat stovky osob. Některá shromáždění poukázala na výskyt radikálních názorů v řadách širší populace. Příkladem lze uvést tzv. kauzu šibenic pro „vlastizrádce“, které vyrobily a držely osoby bez kontaktu či působení v rámci krajní pravice. V jiných případech se na shromážděních ND vyskytovaly vlajky tzv. Novoruska, svatojiřské stuhy[5] anebo přímo vlajky tzv. Ozbrojených sil Novoruska.

Prvomájové shromáždění DSSS v Brně

DM uspořádala v roce 2015 řadu akcí. Pod jejím patronátem byla například zorganizována prvomájová demonstrace DSSS v Brně. Té se zúčastnilo asi 200 osob, mj. i zahraničních aktivistů z Národně demokratické strany Německa, slovenského uskupení Vzdor Trnava či z maďarské odnože Blood & Honour. DM se také podílela na uspořádání demonstrace proti imigračním kvótám dne 26. června v Brně, kterou však oficiálně svolala pod záštitou facebookové iniciativy „Nechceme utečence v České republice“. Demonstrace se zúčastnilo kolem 700 osob. Proti nim protestovalo asi 500 odpůrců. Došlo k menším výtržnostem a policie zadržela několik osob. DM rovněž pořádala tradiční demonstraci „Kosovo je Srbsko“, která se konala dne 14. února v Ostravě. Na organizaci se spolupodílelo ostravské krajně pravicové uskupení Autonom CZ - Nezávislí aktivisté. Akce se zúčastnilo 60 až 80 osob, včetně zástupců z Polska a Slovenska.

Zástupci DM vyjeli několikrát do Německa, kde pomáhali svým německým protějškům z Junge Nationaldemokraten s různými organizačními záležitostmi. V průběhu

[5] Svatojiřské nebo také georgijevské stuhy mají dlouhodobý historický význam, v současnosti se ale staly symbolem proruské orientace separatistů na jihovýchodě Ukrajiny.

roku se aktivně zúčastnili i několika setkání evropských mládežnických nacionalistických uskupení.

V roce 2015 byl zaznamenán **mírný nárůst počtu koncertů** organizovaných pro stoupence krajně pravicové scény. V roce 2014 jich bylo registrováno pouhých 8, v roce 2015 už 16. Jejich charakter je v porovnání s problematickými koncerty z minulých let umírněnější. Tehdy obvyklé otevřené projevy nenávisti, výzvy k násilí anebo propagace nenávistných ideologií byly zcela potlačeny anebo byly latentní, spojené např. s reprodukcí starých skladeb, kterým byly upraveny původní nenávistné texty.

Zaznamenané koncerty proběhly zpravidla v příhraničních regionech a lokalitách v severních Čechách, jako např. koncert ze 7. listopadu v Liberci, kde vystoupily kapely **Saubande** (ČR), **Painful Awakening** a **7 of November**. Obdobnými kapelami jsou **Lucky Boneheads Crew 1912**, **Rollberg** nebo **Bootboys Social Club**, hrající relativně často i v zahraničí. Ze strany tuzemských sympatizantů byly nadále navštěvovány koncerty zejména v Itálii, Maďarsku, Slovensku, ale rovněž i ve Velké Británii a Portugalsku.

Tomáš Ortel zpívající proti imigraci, Praha, Vyšehrad 15.8.

Závěrem roku vzbudila pozornost nominace a následné ocenění kontroverzní plzeňské kapely **Ortel** v anketě Český slavík Mattoni. Část jejích členů v minulosti působila i v tělesech žánru tzv. White Power Music. V roce 2010 se Ortel jako jedna z prvních pravicově extremistických kapel zaměřil na koncerty čistě komerčního charakteru. Ačkoliv jeho publikum tvořili a nadále tvoří sympatizanti krajní pravice, v současné době představují nezanedbatelnou část jeho příznivců i zástupci širší veřejnosti. Tvrdé neonacistické jádro se od Ortelu distanovalo, protože nesouhlasilo s jeho umírněnější produkcí. Lídr kapely Tomáš „Ortel“ Hnídek v roce 2015 vystupoval opakovaně v rámci shromáždění ND. Jeho hudební produkce byla velmi protiislámsky a protiimigračně zaměřená. Na příkladu Ortelu lze demonstrovat fakt, že některým hudebníkům posloužilo populistické využití kritiky problémů spojených s migrační vlnou ke zvýšení popularity.

Oproti roku 2014 došlo v uplynulém roce k **mírnému poklesu trestné činnosti** s extremistickým podtextem. Dlouhodobě, s výjimkou let 2011 a 2013, kdy byly zaznamenány demonstrace a protesty v tzv. sociálně vyloučených lokalitách, klesá i násilná trestná činnost.

Naopak dlouhodobým jevem je **rostoucí četnost nenávistných projevů šířených prostřednictvím internetu, zejména virtuálních sociálních sítí**. Ty snadno umožňují sdílet ostatním uživatelům různé materiály nebo texty s nenávistným či hanlivým obsahem vůči určitým skupinám obyvatel na základě jejich náboženského nebo politického přesvědčení, případně rasového a etnického původu. Hranice mezi svobodou slova, na kterou bývá často odkazováno, a protiprávním jednáním, konkrétně hanobením či podněcováním k nenávisti, je poměrně tenká a závisí mimo jiné i na kontextu, v jakém k daným projevům dochází.

V této souvislosti lze zmínit i aktivisty spojených s webovými stránkami **White-media.info**. Ti na sebe upoutali pozornost těsně před vánočními svátky přihlášením se k odpovědnosti za vniknutí do účtu premiéra Bohuslava Sobotky v síti Twitter. White-media fungují od roku 2009, zprvu jako webová stránka sdílející videa zaměřená na propagaci primitivního rasismu a xenofobie. Později byl obsah doplněn o sekci monitoringu ideologických odpůrců a následně i o sekci hacking, která zveřejňuje útoky „nacionalistických" hackerů proti různým, často veřejně exponovaným osobám. Webová stránka je provozována účelově na serveru v USA s ohledem na známé a rozdílné vnímání svobody slova právním řádem této země. Z tohoto důvodu se síť přispěvatelů na White-media.info nedaří postihovat.

3.6. Levicový extremismus

Krajně levicová scéna se v uplynulém roce rovněž **mobilizovala v souvislosti s tématem migrace**, ovšem ze zcela opačné perspektivy. Prvním impulsem byla série demonstrací iniciativy IvČRN po lednových terioristických útocích v Paříži. Podobně jako v případě protestů v tzv. sociálně vyloučených lokalitách se na sérii tzv. protidemonstrací podílely nejen subjekty a osoby známé z prostředí krajně levicové scény, ale i různé občanské iniciativy i veřejně známé osobnosti. Protidemonstrace se staly pravidelným jevem, který doprovázel shromáždění a veřejné akce pravicově extremistických či protiislámských a protimigračních subjektů. V rámci krajní levice vznikly různé iniciativy zaměřené na pomoc uprchlíkům, poměrně aktivní byla česká odnož mezinárodní platformy **Refugees Welcome**.

Shromáždění na podporu uprchlíků, Praha 17.10.

Především anarchistické hnutí v průběhu roku intenzivně reagovalo i na realizace v rámci policejní akce „Fénix", zaměřené na osoby podezřelé ze zapojení do aktivit militantního uskupení **Síť revolučních buněk** (dále jen „SRB"). Uvedené uskupení se od svého počátku přihlásilo k odpovědnosti za celkem 14 převážně žhářských útoků, z nichž část byla spáchána i po samotné akci Fénix. V rámci akce Fénix bylo obviněno 5 osob z dílčí trestné činnosti (více k SRB v následující kapitole).

3.6.1. Struktura a subjekty scény

Hlavní proudy v rámci tuzemské krajní levice tvoří anarchistické hnutí, dále pak dlouhodobě marginální trockistická a marxisticko-leninská uskupení. Určité aktivity vyvíjely i radikálně environmentální a squatterské skupiny.

Anarchistické hnutí bylo fragmentované na lokálně působící kolektivy, buňky i jednotlivce. Zastřešující platformu tvořila **Anarchistická federace**, dříve známá jako Československá anarchistická federace. Byla personálně propojená s **Iniciativou Ne Rasismu**, uskupením, které se angažovalo v rámci většiny protestních akcí odpůrců shromáždění krajní pravice a protiislámských a protimigračních subjektů. Do dubna bylo aktivní i volné uskupení **Voice of Anarchopacifism** (dále jen „VAP"), které sdružovalo různé lokální kolektivy a jednotlivce. Aktivity VAP ustaly poté, co byly dva jeho členové obviněni v souvislosti s policejní akcí „Fénix".

Největší mediální pozornost byla anarchistické scéně v roce 2015 věnována v souvislosti s pokračujícími **přímými akcemi militantních anarchistů** ze SRB. Ti se skrze komuniké zveřejněná na internetových stránkách levicově extremistických subjektů přihlásili k sérii žhářských útoků, které byly zaměřené proti majiteli pražské restaurace Řízkárna a proti policejním vozidlům.

K prvním třem útokům došlo v průběhu března 2015. Dva mířily na vozidla restaurace Řízkárna, jeden na vozidlo PČR v Olomouci. Další útoky SRB následovaly po policejní akci Fénix ze dne 28. dubna 2015, při níž byly zadrženy osoby podezřelé z podílu na činnosti SRB. Pět osob bylo následně obviněno v souvislosti s plánováním teroristického útoku na vlak přepravující vojenský materiál pomocí zápalných lahví a jedna za nedovolené ozbrojování[6].

V reakci na akci Fénix došlo v průběhu května až července 2015 k dalším šesti žhářským útokům[7], k nimž se přihlásila SRB. Ve zveřejněných komuniké bylo mj. uvedeno, že se jednalo o solidární akce se zadrženými anarchisty a o protest proti represím vůči českému antiautoritářskému hnutí.

Policejní opatření Fénix zmobilizovalo i umírněné anarchisty, kteří se přidali ke kritice nejen samotné akce, ale celkového represivního postupu státu proti jejich hnutí. Vznikla mobilizační platforma s názvem **Antifénix**. Podporu obviněným vyjadřovali anarchisté solidárními demonstracemi či benefičními koncerty. Např. v Praze, převážně před vazebními věznicemi na Pankráci a na Ruzyni, zorganizovali na podporu zadržených několik shromáždění, kterých se zúčastnilo několik desítek osob. O něco početnější demonstrace proběhla dne 28. srpna v Praze na Jungmannově náměstí pod názvem „Kdo ohlídá hlídače?"[8].

Podporu zadrženým anarchistům vyjádřilo ve svém komuniké také uskupení radikálních ochránců zvířat **Animal Liberation Front**, divize Justice Department. Jeho aktivisté dne 8. srpna ve Velkém Ratmírově postříkali růžovou barvou cca 200 norků.

---

[6] Do konce roku 2015 byli postupně všichni obvinění, až na jednu výjimku, propuštěni z vazby a jsou vyšetřováni na svobodě.

[7] Dne 14. května došlo v Praze ke žhářskému útoku na vozidlo restaurace Řízkárna. Komuniké obsahovalo kritiku policejní represe proti českému antiautoritářskému hnutí. Dne 15. května anarchisté provedli v Praze v Hostivařské ulici žhářský útok na vozidlo městské policie. V komuniké apelovali na ostatní anarchisty, aby se přidali k boji proti systému a opětovně kritizovali policejní akci Fénix. Dne 26. června v Praze provedli další žhářský útok na vozidlo restaurace Řízkárna. Dle komuniké bylo primárním cílem přímé akce apelovat na boj proti kapitalismu a poukázat na kritiku vykořisťování zaměstnanců. Dne 28. června v Mostě mělo dojít k dalšímu žhářskému útoku na vozidla PČR. Komuniké opět kritizovalo policejní represe proti antiautoritářům. Dne 1. července v Praze Strašnicích militantní anarchisté provedli žhářský útok na vozidlo PČR. V komuniké kritizovali státní monopol na zbrojení a naopak podporovali osobní zbrojení, vyjádřili také solidaritu obviněným anarchistům. Poslední žhářský útok na vozidlo PČR, ke kterému se SRB v roce 2015 přihlásila, proběhl dne 4. července v Praze v Bubenské ulici. Obsahem komuniké byla opět kritika policejní akce Fénix.

[8] Zúčastnilo se jí 150 - 180 osob a proběhla bez narušení veřejného pořádku.

Na internetových stránkách spřízněných anarchoautonomních subjektů navíc v průběhu roku 2015 zveřejnili přívrženci SRB články s návody, jak např. zapálit automobil či vytvořit Molotovův koktejl.

Již od roku 2014 se v ČR pokoušely prosadit tzv. solidární sítě, neboli neformální uskupení aktivistů, která se označují za radikální verzi odborových svazů „bojující za práva zaměstnanců“. Jednalo se konkrétně již o nefunkční **Mosteckou solidární síť** a dle jejího vzoru v listopadu 2014 vzniklou Pražskou solidární síť (**Solis Praha**). Do povědomí širší veřejnosti se obě uskupení dostala prostřednictvím nátlakových akcí proti pražské restauraci Řízkárna v souvislosti s údajně dlužnými mzdami některým bývalým zaměstnancům. Kampaň zahrnovala širokou škálu aktivit: shromáždění před restaurací, výlep plakátů poškozujících pověst restaurace, obsazení interiéru, kontaktování dodavatelů i konkurence, až tzv. sabotáže a přímé škody na majetku restaurace. V roce 2015 došlo v této souvislosti k celkem 4 žhářským útokům proti majetku restaurace a kampaň následně dočasně ustala. Po několikaměsíční odmlce byla v prosinci zahájena nová vlna akcí, zahrnující rozlití kyseliny máselné v restauraci, anonymní ohlašování bomb, či výhrůžky majiteli.

Dílčí kampaní byly rovněž **protiválečné protesty**, které se staly hlavním tématem loňského anarchistického 1. máje. Protiválečná kampaň navázala na méně rozsáhlé aktivity uskutečněné již v roce 2014.

Anarchistický 1. máj měl motto "Válku válce"

V zájmu anarchistů bylo i v roce 2015 téma **squattingu**. Příznivci alternativního způsobu života využívali zvláště dvě místa v Praze. Ve squatu Cibulka dlouhodobě pobývalo cca 30 aktivistů. Vlastník objektu však podal dne 5. května na squattery trestní oznámení a chtěl budovu vyklidit. Dne 6. května PČR zasáhla a objekt proti vůli squatterů vyklidila. V dalším období roku 2015 pořádali antiautoritáři několik menších demonstrací na podporu Cibulky, všechny proběhly v klidu.

Druhým místem, v němž se soustředili příznivci squattingu, bylo Autonomní sociální centrum Klinika v Praze na Žižkově. Aktivisté užívali tento prostor legálně od 2. března, kdy podepsali smlouvu o užívání objektu. Konaly se zde mnohé přednášky, benefiční koncerty, autorská čtení a další solidární akce, přičemž jejich hlavním tématem byly uprchlická krize či vyjádření podpory anarchistům obviněným v rámci akce Fénix. Anarchisté participovali během roku na řadě akcí organizovaných na Klinice.

Marxisticko-leninská část levicově extremistického spektra byla v roce 2015 nadále roztříštěna do množství marginálních kolektivů s malou členskou základnou a stagnovala.

Větší aktivitu bylo možné zaznamenat u trockistických skupin **Socialistické solidarity** (dále jen „SocSol“) a **Levé perspektivy** (dále jen „LP“). Přesto zůstaly na okraji zájmu běžné veřejnosti.

Spolu s anarchistickými skupinami se podílely na pořádání prouprchlických shromáždění a na demonstracích proti protiimigračním a pravicově extremistickým akcím. Ve

dnech 23. - 26. července LP a SocSol spolupořádaly tradiční Antikapitalistický kemp v obci Heřmanice v Podještědí. Jejich činnost byla patrná také na internetu. Na svých stránkách publikovaly články, v nichž podporovaly postoj Ruska v souvislosti s konfliktem na Ukrajině či squatterské aktivity.

Mládežnické komunistické hnutí nadále reprezentovaly **Komunistický svaz mládeže** (dále jen „KSM“) a **Svaz mladých komunistů Československa** (dále jen „SMKČ“), jehož činnost byla však patrná spíše jen na internetu. Svazy se nadále potýkaly s malou členskou základnou. Ta byla v případě SMKČ ještě více oslabena přechodem některých členů do nově vzniklé Komunistické strany české 21 (dále jen „KSČ 21“)[9]. Ačkoliv členové KSM i SMKČ opakovaně kritizovali vedení Komunistické strany Čech a Moravy za údajné liberální směřování strany, opakovaně navštěvovali její veřejné akce, kde se neúspěšně snažili o propagaci svých subjektů. Sami totiž uspořádali jen minimum vlastních akcí, a tak spíše podporovali shromáždění ostatních krajně levicových subjektů[10].

Větší část svých aktivit soustředili mladí komunisté na publikování článků na internetu. Opakovaně v nich adorovali režim v Československu mezi lety 1948 - 1989 a kritizovali demokratické zřízení České republiky. Rovněž zveřejňovali články převzaté z prostředí Světové federace demokratické mládeže, jehož členem je KSM, a Mezinárodní koordinace revolučních stran a organizací, jehož členem je SMKČ.

3.6.2. Aktivity scény

V roce 2015 bylo zaznamenáno celkem **61 veřejných akcí** a shromáždění krajní levice. Výrazným aspektem veřejných akcí krajní levice byly v loňském roce **protestní demonstrace a shromáždění proti akcím krajní pravice a protiislámských a protimigračních uskupení**. Na veřejné akce druhé uvedené skupiny se krajní levice zaměřila krátce po začátku roku poté, co se zejména uskupení IvČRN pokoušelo využít obav ve společnosti po lednových teroristických útocích v Paříži. Do konce roku se pak stalo pravidlem, že demonstrace organizované především v Praze se neobešly bez přítomnosti odpůrců. Přibližně 600 osob se zúčastnilo shromáždění proti xenofobii v Brně dne 26. června organizovaného na protest proti zhruba stejně početnému shromáždění DSSS, DM a ND. Přibližně stejný počet účastníků byl zaznamenán i během demonstrace dne 17. listopadu v Praze.

Shromáždění proti akci DSSS, Brno 1.5.

[9] KSČ 21 vznikla koncem roku 2014 v reakci na rozkol uvnitř Komunistické strany Československa po smrti Miroslava Štěpána a odchodu části členů do nově vzniklé strany. KSČ 21 byla v průběhu roku 2015 zcela bezvýznamným subjektem, takřka bez jakékoliv aktivity.

[10] KSM i SMKČ se např. zúčastnily dne 21. února v Praze na Olšanských hřbitovech „manifestačního shromáždění proti kapitalismu v našich zemích“ u hrobu Klementa Gottwalda. Spolupořádala ho KSČ 21 a další marginální marxisticko-leninské subjekty. Celková účast byla kolem 50 osob.

Část veřejných shromáždění anarchistů byla organizována jako **protest proti „policejním represím“**. Dne 9. května proběhla demonstrace na protest proti vyklizení squatu Cibulka v Praze, které se zúčastnilo zhruba 450 osob. Demonstrace v reakci na „operaci Fénix“ probíhaly před věznicemi v Praze – Ruzyni a na Pankráci, kde byli umístěni vazebně stíhaní anarchisté.

Prvomájová demonstrace, která proběhla pod názvem „Válku válce“ byla organizována společně uskupeními Anarchistická federace, Voice of Anarchopacifism a ruským subjektem Autonomní Akce. Shromáždění se zúčastnilo zhruba 450 osob.

V loňském roce proběhlo celkem 29 zájmových koncertů a akcí. Zpravidla se jednalo o benefiční akce na podporu a výběr finančních prostředků pro platformy **Anarchistického černého kříže** (Anarchist Black Cross, dále jen „ABC“)[11], **Good Night White Pride**[12], na podporu uprchlíků anebo i pro radikálně environmentální uskupení. Tuzemská sekce ABC se zaměřila na pomoc aktivistům stíhaným v Rusku a Bělorusku. Část radikálněji smýšlejících anarchistů cílila svou podporu i na vězněné členy militantních organizací jako **Konspirace ohnivých buněk** (Conspiracy of Cells of Fire) a **Neformální anarchistická federace** (Informal Anarchist Federation) .

Jednou z nejvýznamnějších hudebních událostí na poli krajní levice byl jako každoročně festival Fluff Fest v Rokycanech ve dnech 26. – 29. července s účastí okolo 3000 osob, zejména ze zahraničí.

V souvislosti s anarchistickou scénou bylo v loňském roce zaznamenáno celkem **8 případů žhářských útoků**, ke kterým se prostřednictvím komuniké zveřejněných na internetu přihlásila **SRB**. V druhé polovině roku bylo zaznamenáno, opět prostřednictvím internetu, sdílení materiálů a návodů k žhářským útokům a další trestné činnosti. V jednom případě byl zaznamenán i útok související s **Animal Liberation Front**. Aktivisté vnikli do objektu kožešinové farmy ve Velkém Ratmírově a prostřednictvím barevných sprejů posprejovali chovaná zvířata. Následkem toho došlo k úhynu velkého počtu kusů.

Dílčí přestupky a trestná činnost byly spojeny i s uvedenými protidemonstracemi a souvisely především s neuposlechnutím výzvy úřední osoby anebo v několika případech i násilím proti úřední osobě.

3.7. Alternativní zpravodajské weby

Již v roce 2014 bylo v ČR zaznamenáno působení tzv. **alternativních zpravodajských webů a portálů**. Tato média dokázala výrazným způsobem ovlivňovat tuzemskou extremistickou scénu, ale i část veřejnosti, která má pocit, že tzv. mainstreamové zpravodajství záměrně zamlčuje nebo zkresluje některé informace. V loňském roce již nebyl pouze stimulován tento dojem v řadách čtenářů, ale byly zároveň zaznamenány zjevné **pokusy o manipulování veřejného mínění či dokonce o vyvolání protestních a jiných akcí**. Příkladem prvého je opakované manipulování s informacemi k migrační vlně, dále často vymyšlené či upravované zprávy o rozkolech v rámci Evropské unie či údajných agresivních

[11] Mezinárodní platforma na pomoc stíhaným či vězněným anarchistům.
[12] Mezinárodní hudební platforma vymezující se proti neonacistům.

aktivitách a plánech NATO citované dle „důvěryhodných zdrojů“. Podněcování k vyvolání veřejných protestů a dalších akcí lze ilustrovat na průjezdu kolony americké armády přes ČR (tzv. „Dragoon Ride“). Web **Aeronet** (AE-News) zveřejnil rozhovor s údajným členem přípravného výboru protestů proti průjezdu kolony před území ČR, který naznačoval nejen veřejné demonstrace a protesty, ale zároveň i pokusy konvoj zablokovat či mu průjezd násilím znemožnit. Ve skutečnosti se ukázalo, že se jednalo o zcela lživou informaci s cílem podnítit akce odpůrců Dragoon Ride. **Tyto weby jednoznačně přispívají k polarizaci společnosti, k mobilizaci určité části veřejnosti**. Např. se staly informačním zdrojem stoupenců paramilitárního uskupení Českoslovenští vojáci v záloze.

Tyto webové stránky lze označit za **otevřeně proruské**. Na jedné straně otevřeně propagovaly politiku Ruské federace, potažmo prezidenta Putina, na straně druhé některé z nich využívaly konfliktních témat k vytváření antagonismů ve společnosti. Příkladem může být **akcentování migrační vlny**. V této souvislosti **kritizovaly členství ČR v Evropské unii, ale i v NATO**. NATO v čele s USA bylo označováno za původce migrace do Evropy (byly zaznamenány i zprávy o tom, že teroristé Islámského státu jsou řízeni americkými agenty), Evropská unie pak jako rozpolcený subjekt neschopný se bránit „diktátu“ USA. Celý západní svět se pak má nalézat ve stavu všeobecného úpadku. Jediného pravého obránce evropských hodnot pak má představovat Rusko. Rusko má podle těchto webů vést, jako jediný stát, efektivní boj proti nábožensky motivovanému terorismu.

Mezi ústřední „alternativní zdroje informací“ lze zahrnout **Aeronet** (AE – News), českou verzi **SputnikNews**, **První zprávy**, **AC24** či **Stalo-se**. Zejména prvně zmíněný portál získal určité přední postavení. Aeronet důsledně utajoval identitu svých „novinářů“, články byly publikovány pod přezdívkami. Aeronet sám sebe prezentoval jako komunitu občanů Česka a Slovenska žijící v zahraničí. S cílem získávat další čtenáře postupně začal měnit svůj obsah od původně rádoby seriozních zpráv směrem ke konspiračním teoriím. Mobilizační funkci Aeronetu oslabily články v některých médiích, které přibližovaly veřejnosti způsob tvorby jeho výstupů. Aeronet opakovaně vyzýval své stoupence k finančním příspěvkům na svůj provoz.

3.8. Statistiky trestné činnosti s extremistickým podtextem

3.8.1. Úvod

Policejní statistiky se zpracovávají na základě Evidenčně statistického systému kriminality Policejního prezídia (dále jen „ESSK“). Statistika Nejvyššího státního zastupitelství, stejně jako statistiky soudní (zpracovává Ministerstvo spravedlnosti), má jiný horizont vykazování než statistika policejní. Není pro ni rozhodná doba, kdy se skutek stal, ale kdy státní zástupce zpracoval obžalobu, rozhodl o zastavení věci apod. Absence provázanosti těchto tří statistik je velkým handicapem, nicméně v současné době není technicky možné tento problém vyřešit.

Do roku 2009 se policejní statistiky řídily podle zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu ve znění pozdějších předpisů. Rozlišovaly tedy 7 krajů a hl. m. Praha. Od 1. ledna 2010 je členění statistik totožné s vyššími územně správními celky, rozlišují tedy 14 krajů. Tato změna komplikuje meziroční komparaci dat z hlediska krajů před a po roce 2009.

U podrobných statistik k pachatelům (podle dalších ukazatelů, vzdělání, pohlaví, věk apod.) se vychází z tzv. nestandardních sestav. To znamená, že se vykazuje veškerá prokázaná trestná činnost pachatele. Ve standardních sestavách, ze kterých se vychází u celorepublikových a krajských statistik extremistické trestné činnosti, se eviduje pouze nejzávažnější trestný čin. Mezi oběma statistikami může tedy vzniknout diskrepance. Za rok 2011 např. vykazuje standardní sestava 246 pachatelů a nestandardní 252 pachatelů.

Kategorie u statistiky pachatelů podle vzdělání neodpovídají dikci školského zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, dále zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů. Kategorie u statistiky pachatelů podle zaměstnání nejsou v souladu se zákonem č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve výchovných zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. V policejní kategorizaci se objevují dnes už nevyužívané termíny. Policejní prezidium připravuje rozsáhlejší aktualizaci systému statistik.

Statistiku trestné činnosti policistů dříve zpracovávala Inspekce Policie ČR, která však byla od 1. ledna 2012 nahrazena Generální inspekcí bezpečnostních sborů. Data od roku 2011 už poskytuje právě Generální inspekce.

V rámci nestandardních statistických výstupů jsou rovněž Policejním prezidiem zpracovávány od roku 2005 statistiky k zjištěným trestným činům s antisemitským podtextem[13]. K 1. lednu 2005 byly v rámci ESSK rozšířeny číselníky k extremistické kriminalitě o kódy umožňující zvlášť identifikovat tr. činy motivované náboženskou a národnostní nesnášenlivostí vůči Židům a židovské víře, včetně útoků proti objektům židovských obcí a jejich zařízení, synagogám a židovským hřbitovům.

Od roku 2011 jsou ve Zprávě uváděny trestné činy motivované nenávistí vůči Romům. K této statistice je nutné doplnit vysvětlující komentář. V policejních statistikách se u obětí trestných činů nerozlišuje etnicita, ani národnost. Lze pouze vysledovat, že obětí byl cizinec. V policejním Evidenčně statistickém systému kriminality se ale evidují trestné činy motivované národnostní nesnášenlivostí nebo nenávistí proti Čechům, Moravanům a Slezanům, Polákům, Němcům, Ukrajincům, Vietnamcům, Maďarům, Rusům a Rusínům, Romům, Židům, Arabům, Číňanům a jiným národnostem. Aby byl trestný čin motivovaný nenávistí vůči Romům vykázán v policejní statistice, musejí být splněny tyto podmínky: 1) policista při vyplňování Formuláře o trestném činu tento vyhodnotí jako trestný čin s extremistickým podtextem, 2) poškozený o sobě uvede, že je Rom, nebo se jedná o trestný čin proti objektu s jasným vztahem k romské národnosti (např. pachatel nasprejuje rasistický nápis na Památník romského holocaustu, či Muzeum romské kultury apod.). V této statistice nejsou evidovány trestné činy proti Romům, u kterých nebyl prokázán protiromský podtext (např. když je Romovi ukraden automobil, aniž by pachatel věděl, že majitelem je Rom). Řada Romů v ČR se navíc k romské národnosti nehlásí. Čísla v této statistice jsou pouze orientační a mají omezenou vypovídající hodnotu.

[13] V období před tímto rozšířením statistik docházelo v celé Evropě k nárůstu trestných činů s antisemitským kontextem. Téma antisemitismu se stalo prioritním jak pro Evropskou unii, tak pro mezinárodní organizace.

3.8.2. Celorepubliková statistika

Celkově bylo v roce 2015 na území České republiky spácháno 247.628 trestných činů. Na tomto čísle se činy s extremistickým podtextem podílely 0,07 %. V roce 2015 bylo Policií ČR zjištěno 175 trestných činů s extremistickým podtextem. V meziročním srovnání došlo k poklesu zjištěných extremistických činů o 26 (-12,9 %).

Z výše uvedených trestných činů bylo objasněno 65, 7 % tj. 114 (v roce 2014 to bylo 66,7 %, 132 tr. č.). V souvislosti s těmito trestnými činy došlo v roce 2015 ke stíhání a vyšetřování 154 osob.

Tab. 1: Celkový počet trestných činů s extremistickým podtextem zaevidovaných na území ČR v letech 2006 až 2015
(dle Evidenčně statistického systému kriminality Policejního prezidia ČR – ESSK)

Rok	Zaevidováno TČ	Podíl na celkové kriminalitě (%)	Objasněno TČ	Stíháno a vyšetřováno osob
2006	248	0,07	196	242
2007	196	0,05	119	181
2008	217	0,06	126	195
2009	265	0,08	186	293
2010	252	0,08	168	231
2011	238	0,08	157	246
2012	173	0,06	116	208
2013	211	0,06	144	198
2014	201	0,07	132	157
2015	175	0,07	114	154

Zdroj: PČR, 2016

Tab. 2: Jednotlivé druhy trestné činnosti a kriminalita v ČR v roce 2015

Druh trestné činnosti	Případů trestné činnosti	Podíl na zjištěné kriminalitě
Násilné činy	15639	6,32%
Mravnostní činy	2256	0,91%
Majetkové činy	139089	56,17%
Ostatní krim. činy celkem:	27313	11,03%
Zbývající kriminalita	32531	13,14%
Hospodářské činy	30616	12,36%
S extremistickým podtextem	175	0,07%

Zdroj: PČR, 2016

3.8.3. Statistika podle krajů

Nejvíce trestných činů s extremistickým podtextem bylo zaevidováno v Moravskoslezském kraji (26 tr. č.), což představuje 14,9 % z celkového počtu na území České republiky. Následují hl. m. Praha (24 tr. č., 13,7 %), Středočeský kraj (20 tr. č., 11,4 %) a Ústecký kraj (18 tr. č., 10,3 %). Naopak nejméně těchto trestných činů bylo evidováno v Pardubickém kraji (0 tr. č.), Karlovarském kraji (1 tr. č., 0,6 %) a kraji Vysočina (5 tr. č., 2,9 %).

V meziročním srovnání došlo k největšímu poklesu v počtu zjištěných trestných činů s extremistickým podtextem v hl. m. Praze (-16), následované krajem Moravskoslezským (- 11) a Ústeckým (-10).

V některých krajích naopak došlo k nárůstu zjištěné extremistické trestné činnosti. Nejvýraznější nárůst byl zaznamenán v Zlínském kraji, kde bylo zjištěno o 12 těchto trestných činů více než v předchozím roce. S odstupem následuje kraj Liberecký (+3), Olomoucký (+2) a Vysočina (+2).

Tab. 3: Trestná činnost s extremistickým podtextem dle krajů v roce 2015

kraj	**Zjištěné TČ**			**Objasněné TČ**		**Zjištěno pachatelů**	
	abs.	z celku (v %)	změna (14-13)	abs.	z celku (v %)	abs.	z celku (v %)
Praha	24	13,7%	-11	11	9,6%	19	12,3%
Středočeský	20	11,4%	2	14	12,3%	15	9,7%
Jihočeský	11	6,3%	-3	9	7,9%	9	5,8%
Plzeňský	7	4,0%	-4	2	1,8%	2	1,3%
Karlovarský	1	0,6%	-3	1	0,9%	1	0,6%
Ústecký	18	10,3%	-2	14	12,3%	25	16,2%
Liberecký	7	4,0%	1	3	2,6%	9	5,8%
Královéhradecký	10	5,7%	6	7	6,1%	8	5,2%
Pardubický	0	0,0%	-6	0	0,0%	1	0,6%
Vysočina	5	2,9%	0	4	3,5%	4	2,6%
Jihomoravský	15	8,6%	-6	7	6,1%	7	4,5%
Olomoucký	14	8,0%	0	5	4,4%	7	4,5%
Moravskoslezský	26	14,9%	-22	21	18,4%	31	20,1%
Zlínský	17	9,7%	12	16	14,0%	16	10,4%
ČR	**175**	100%	-36	**114**	100%	**154**	100%

Zdroj: PČR, 2016

3.8.4. Statistika podle skutků

Nejpočetněji byly zastoupené **trestné činy dle § 403** (založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka), **§ 404** (projev sympatií k hnutí směřujícího k potlačování práv a svobod člověka), **§ 405** (popírání, zpochybňování, schvalování, ospravedlňování genocidia) trestního zákoníku č. 40/2009 Sb. Tyto trestné činy

představují 48,6 % (85 tr. č.) z celkového počtu tr. č. s extremistickým podtextem, přičemž došlo k objasnění 57 a zjištěno bylo 70 pachatelů.

Trestné činy dle § 355 (hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob) představovaly druhou nejpočetnější skupinu. Celkově se podílely na všech trestných činech 9,1 % (16 tr. č.). V rámci nich došlo k objasnění 12 případů a zjištěno bylo 18 pachatelů.

V roce 2015 oproti roku 2014 byl výrazněji zastoupen trestný čin dle § 352 (násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci), kdy bylo zjištěno 17 tr. č. (12,1 %).

Trestné činy dle § 145, 146 (úmyslné ublížení na zdraví) se podílejí na celkovém počtu trestných činů 4, 96 % (7 případů). Z toho 2 trestné činy byly objasněny a zjištěno bylo 6 pachatelů.

V roce 2015 nebyl **žádný případ klasifikovaný jako vražda (§ 140).**

Tab. 4: Trestná činnost s extremistickým podtextem dle skutků v roce 2015

Název	Zjiš.	Objas.	Pach.
násilí proti úřední osobě mimo policie(323,4,5,6)	1	1	1
úmyslné ublížení na zdraví (§§ 145, 146)	7	2	6
nás.a vyhrož. proti skup. ob. a jedn.(§ 352)	17	12	20
nebezpečné vyhrožování (§ 353)	3	2	2
vydírání (§ 175)	1	0	0
porušování domovní svobody (§ 178)	1	1	1
poškozování cizí věci (§ 228)	3	0	0
výtržnictví (§§ 358, 359)	5	4	10
výtrž. na sportovních a veřejných akcích (§ 358)	18	18	18
sprejerství (§§ 228/2)	4	0	0
hanob. národa, rasy, etnické a jiné skup. (§ 355)	16	12	18
podněc. k národnostní a rasové nenávisti (§ 356)	13	5	8
podpor. a propag. hnutí směř. svobody (§§ 403,4,5)	85	57	70
ostatní trestná činnost	1	0	0
Česká republika CELKEM	**175**	**114**	**154**

Zdroj: PČR, 2016

Graf 1: Skladba zjištěných extremistických trestných činů dle paragrafů trestního zákoníků ČR v roce 2015

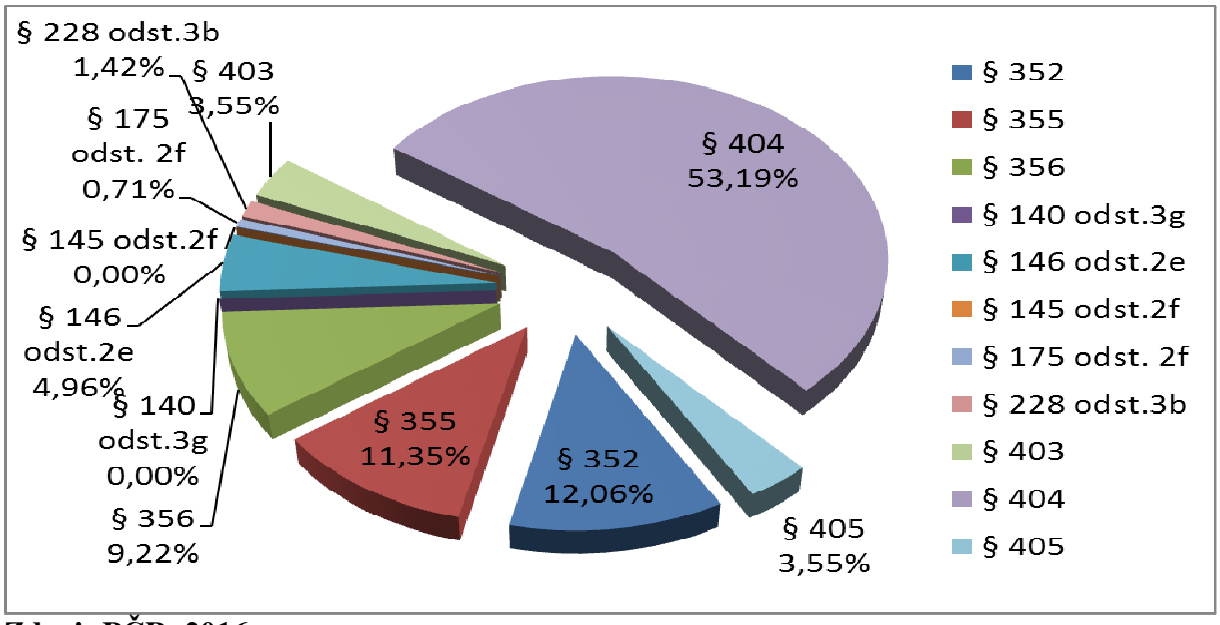

Zdroj: PČR, 2016

Tab. 5: Přehled vybraných trestných činů s extremistickým podtextem – celkový nápad v letech 2007 až 2015 podle skutkových podstat

Rok/ §	196 odst.2 /	198 /	198a /	219	221 odst.2b /	222 odst.2b /	235 odst.2f /	257 odst.2b /	260 /	261 /	261a /
	352	355	356	odst.2g / 140 odst.3g	146 odst.2e	145 odst.2f	175 odst. 2f	228 odst.3b	403	404	405
2007	18	28	13	1	7	4	0	2	47	63	2
2008	25	41	11	1	4	2	2	1	42	68	1
2009	23	25	16	1	2	2	1	6	92	72	4
2010	43	43	15	1	9	1	0	2	35	74	3
2011	40	33	15	0	17	0	0	7	21	70	6
2012	20	33	5	0	11	3	2	16	6	65	8
2013	19	37	13	0	19	0	0	3	9	63	8
2014	12	27	18	1	5	1	0	5	9	85	7
2015	17	16	13	0	7	0	1	2	5	75	5

Zdroj: PČR, 2016

3.8.5. Pachatelé

Z hlediska vzdělání se skladba pachatelů trestné činnosti mající extremistický podtext oproti minulým letům výraznějším způsobem nezměnila. Pouze došlo k mírnému nárůstu podílu osob s výučním listem na celkovém počtu pachatelů. **Na prvním místě jsou v zastoupení 66 osob, tj. 44,0 % absolventi základních škol s výučním listem** (v roce 2014 to bylo 62 osob, tj. 39,5 %). U druhého místa se jedná o absolventy základních škol bez

kvalifikace. Tato kategorie je zastoupena 43 osobami, tj. 28,7 % (v roce 2014 46 osob, 29,3 %). Pachatelů se středoškolským vzděláním je 24, tj. 16,0 % (v roce 2014 27 osob, 17,2 %)[14]. Celkem 15 osob (10,0 %) spadá do kategorie cizinec, děti, nebo u nich nebylo zjištěno vzdělání.

Graf 2: Pachatelé extremistických činů v ČR v roce 2015 dle vzdělání

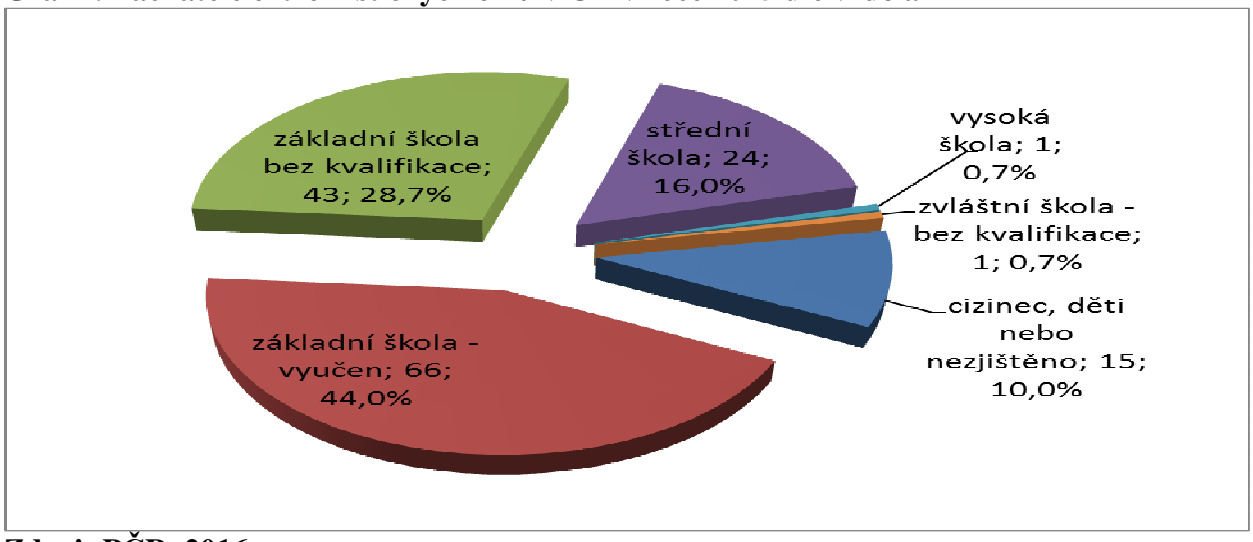

Zdroj: PČR, 2016

U pachatelů členěných dle věkových skupin došlo k mírným změnám. Stále **nejvíce pachatelů pochází z kategorie 21 - 29 let**, ale v roce 2015 se zvýšil podíl věkové skupiny 30 – 39 let. Posledně jmenovaná kategorie zahrnuje 49 osob, 32,7 % z celkového počtu (v roce 2014 41 osob, 26,1 %).

Graf 3: Pachatelé extremistický činů v ČR v roce 2015 dle věku

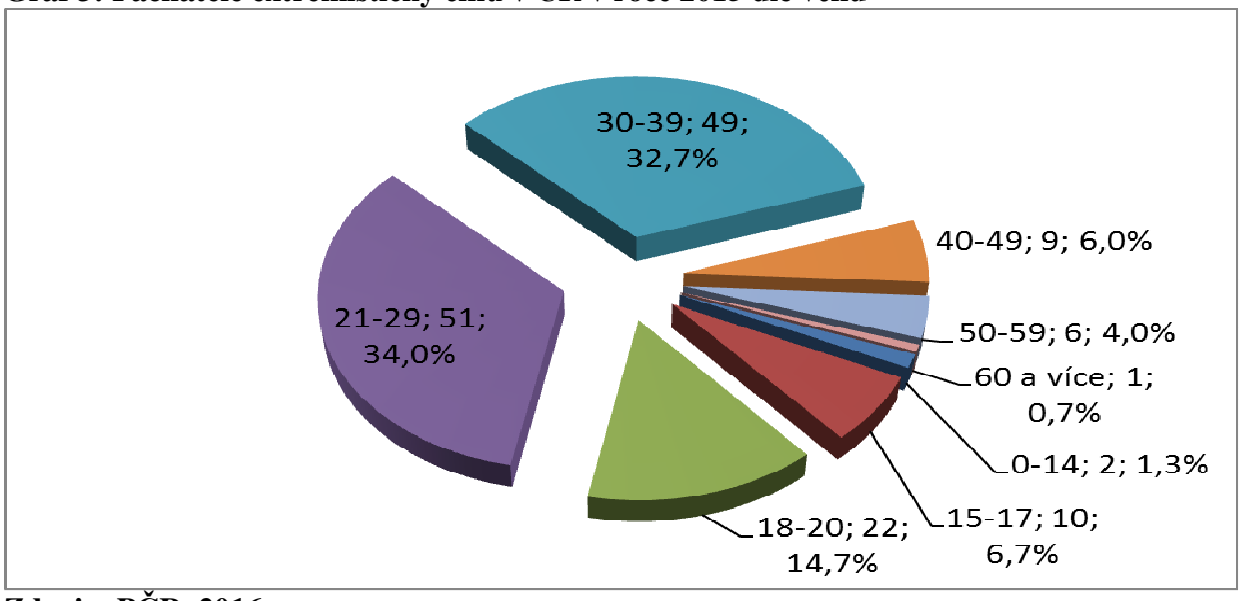

Zdroje: PČR, 2016

[14] Podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) jsou v souladu s novou terminologií absolventi základní školy s výučním listem absolventy střední školy s výučním listem a pachatelé se středoškolským vzděláním pachateli se středním vzděláním s maturitní zkouškou (viz. § 58 cit. zákona č.561/2004 Sb., o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělání).

Mezi pachateli trestných činů majících extremistický podtext stejně jako v letech minulých **převládají muži**. Oproti roku 2014 došlo k poklesu podílu žen, a to na 2 % (v roce 2014 to představovalo 8,3 %). Obecně klesl celkový počet vyšetřovaných žen na 3 (v roce 2014 to bylo 13 žen). Mužských pachatelů bylo 147 (v roce 2014 to bylo 144 mužů), což vzhledem k poklesu počtu vyšetřovaných žen znamenalo nárůst podílu mužů na 98% (v roce 2014 to bylo 91,7 %).

Tab. 6: Pachatelé extremistických činů v ČR v roce 2015 dle pohlaví

pohlaví	absolutní počet	podíl (v %)
muž	147	98 %
žena	3	2 %

Zdroj: PČR, 2016

U členění pachatelů dle trestní minulosti **tvoří podíl recidivistů celkem 54 %, tj. 81 osob** (v roce 2014 to bylo 50 %, tj. 78 osob). Pachatelé, kteří již byli v minulosti vyšetřováni, představují 6 %, tj. 9 osob (v roce 2014 to bylo 9 %, tj. 14 osob). Zbylých 59 osob představuje 39 % pachatelů, kteří nevykazují nic z uvedeného (v roce 2014 to bylo 41 %, tj. 65). U jedné osoby se trestní minulost pachatele nepodařilo zjistit.

Graf 4: Pachatelé extremistických činů v ČR v roce 2015 dle trestní minulosti

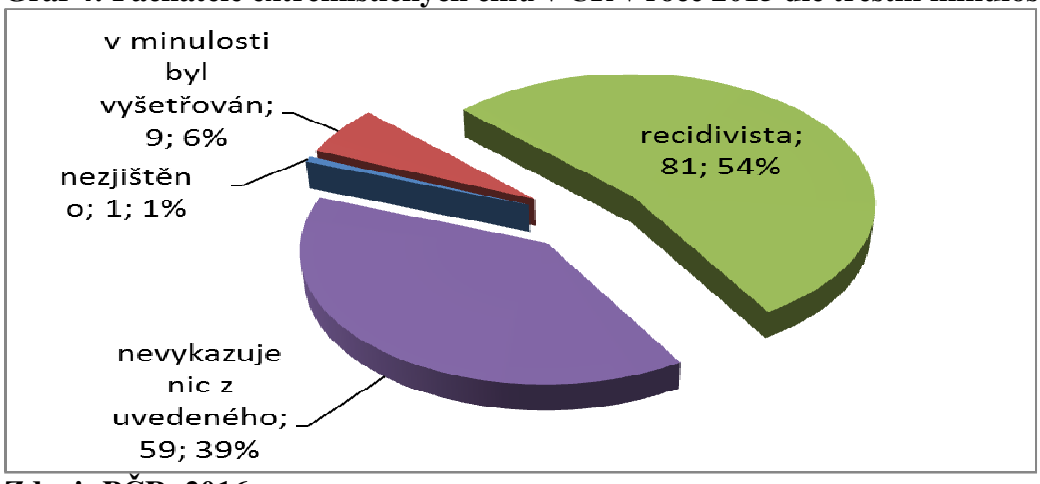

Zdroj: PČR, 2016

Tab. 7: Pachatelé extremistický činů v ČR v roce 2015 dle zaměstnání

Zaměstnání	muži	ženy	celkový součet
dělníci hutní	1		1
dělníci stavební	12		12
dělníci výrobní	13		13
důchodci	2		2
důchodci - invalidní	1		1
mechanici a montéři, údržbáři,opraváři	4		4
nezaměstnaný/osoba vedena v registru úřadu práce	25		25
osoba ve vazbě	1		1
osoby bez pracovního zařazení	28	1	29
osoby bez údajů o zaměstnání	2		2

osoby na mateřské dovolené		1	1
ostatní pracovníci nevýrobní činnosti	4		4
pedagogičtí pracovníci všech stupňů	1		1
podnikatelé, živnostníci osoby SVČ a ostatní	11		11
pracovníci obchodu	2		2
pracovníci ochrany nebo ostrahy objektů	2		2
pracovníci skladového hospodářství	5		5
pracovníci veřejného stravování, hotelů	6		6
příslušníci armády	1		1
řidiči silničních mot. vozidel	6		6
studenti středních a odborných škol	10	1	11
učni a osoby připr. se na dělnická povolání	2		2
vysokoškolští studenti	4		4
žáci ZŠ	4		4
Celkový součet	147	3	150

Zdroj: PČR, 2016

Tabulka níže představuje způsob ukončení fáze trestního řízení, vymezené policejním vyšetřováním trestných činů s rasovým či extremistickým podtextem a jejich pachatelů.

Tab. 8: Pachatelé extremistických činů v ČR v roce 2015 dle způsobu ukončení tr. řízení u PČR a trestní minulosti

Trestní minulost	způsob ukončení	muž	žena	celkový součet
V minulosti byl vyšetřován		**9**		**9**
	ukonč. NPO. st. zástupci dle § 166/3, § 175a	3		3
	odloženo dle § 159a/2,3 - mimo amnestii	2		2
	(prázdné)	4		4
Recidivista		**79**	**2**	**81**
	zastaveno podle § 172/1d(mimo amnestii),e,f,2a,b,c	2		2
	ukončeno podm. zast. tr. stíhání dle §§ 307,309	1		1
	ukonč.NPO. st. zástupci dle § 166/3, § 175a	46	2	48
	ukonč. návrhem na obžal. st. zástupci dle § 179c	21		21
	(prázdné)	9		9
Nevykazuje nic z uvedeného		**58**	**1**	**59**
	zastaveno podle § 172/1d(mimo amnestii),e,f,2a,b,c	2		2
	ukončeno podm. zast. tr. stíhání dle §§ 307,309	4	1	5
	návrh st.zást. ve ZPŘ na podm. odklad § 179g1 tr.ř	5		5
	ukonč.NPO. st. zástupci dle § 166/3, § 175a	24		24
	ukonč. návrhem na obžal. st. zástupci dle § 179c	7		7
	v říz.proti mlad.NPO st.zást. § 166/3 a § 175a obj	1		1
	odloženo dle § 159a/2,3 - mimo amnestii	3		3
	(prázdné)	12		12
Nezjištěno		**1**		**1**
Celkový součet		**147**	**3**	**150**

Zdroj: PČR, 2016

3.8.6. Trestná činnost příslušníků bezpečnostních sborů

V oblasti extremismu prověřovala Generální inspekce bezpečnostních sborů v roce 2015 celkem **5 případů**.

V prvním případě byl prověřován poznatek k páchání možné trestné činnosti **občanského zaměstnance Vězeňské služby ČR**, týkající se údajných projevů sympatií k hnutí směřující k potlačení práv a svobod člověka a k excesům v chování, kdy občanský zaměstnanec měl mít na předloktí vytetovaný symbol německého hákového kříže a ve své kanceláři uložené knihy s nacistickou tématikou. Dále při jednání s odsouzenými neskrýval svůj negativní postoj k osobám romské národnosti. Prověřováním případu však nebylo zjištěno, že by došlo ze strany občanského zaměstnance Vězeňské služby ČR k naplnění skutkové podstaty trestného činu a věc byla postoupena k dalším opatřením, resp. posouzení možného kázeňského přestupku věcně příslušnému oddělení prevence a stížností příslušné věznice na nevhodné chování vyšetřovatele vůči odsouzeným.

Ve druhém případě inspekce prověřovala poznatek o možné trestné činnosti **příslušníků Vězeňské služby ČR**, kteří byli zachyceni na několika fotografiích s rozvinutou vlajkou spolku Sudetendeutsche Landsmannschaft a zdviženou pravicí. Po provedeném šetření nebylo příslušníky inspekce v dané věci spatřeno podezření ze spáchání trestného činu příslušníky Vězeňské služby ČR a věc byla zaslána věcně příslušnému oddělení prevence a stížností příslušné věznice pro možné podezření ze spáchání kázeňského přestupku podle ustanovení § 50 zákona č. 361/2003 Sb.

Třetí případ byl inspekcí prověřován pro podezření ze spáchání trestného činu hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob dle ustanovení § 355 tr. zákoníku, kterého se mohl dopustit **příslušník Vězeňské služby ČR**, který byl jako předseda spolku „My proti všem“ odpovědný za vylepení plakátů s xenofobním obsahem. Provedeným šetřením policejního orgánu inspekce nebylo zjištěno podezření ze spáchání trestného činu, kdy věc byla zaslána věcně příslušnému oddělení prevence a stížností příslušné věznice pro možné podezření ze spáchání kázeňského přestupku dle ustanovení § 50/1 zák. č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

Ve čtvrtém případě byl inspekcí získán poznatek na možné protiprávní jednání **příslušníka Policie ČR**, který by se mohl dopustit trestného činu podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod dle ustanovení § 356 tr. zákoníku. Tento příslušník nevhodným způsobem reagoval na současné téma uprchlictví a migrace a to prostřednictvím sociální sítě Facebook. Provedeným šetřením příslušníků inspekce nebylo zjištěno podezření ze spáchání trestného činu, kdy věc byla zaslána příslušnému služebnímu funkcionáři s personální pravomocí pro možné podezření ze spáchání kázeňského přestupku dle ustanovení § 50/1 zák. č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

Ve sledovaném období bylo rovněž zahájeno prověřování **příslušníka Policie ČR**, podezřelého z možného spáchání trestných činů podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo omezování jejich práv a svobod dle ustanovení § 356 tr. zákoníku a násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci dle ustanovení § 352 tr. zákoníku, který měl svoji trestnou činnost páchat pomocí sociální sítě Facebook. Šetření je prováděno příslušným policejním orgánem inspekce, přičemž prověřování tohoto případu dále pokračuje.

Žádné další případy protiprávního jednání, resp. trestné činnosti na úseku extremismu v roce 2015 nebyly inspekcí zjištěny.

V roce 2014 byly prověřovány pouze 2 případy,v roce 2013 4 případy.

3.8.7. Trestná činnost příslušníků Armády ČR

V prostředí rezortu Ministerstva obrany (dále jen MO) **nebyl v roce 2015 zaznamenán výraznější nárůst aktivit extremisticky orientovaných jedinců či skupin**. Uvnitř Armády ČR (dále jen „AČR“) přetrvával trend inklinace k pravicovému extremismu, činnost stoupenců však byla reprezentována pouze jedinci, navíc nikterak organizovanými. Byla zaregistrována skrytá či přenesená nacistická symbolika, rasistická prohlášení vojáků na sociálních sítích a sklony k násilí, které u jedinců eskalovaly v projevy násilí na veřejnosti, řešené prostřednictvím Policie ČR. Nadále probíhala identifikace extremisticky zaměřených osob v řadách přijímaných nováčků tak, aby na základě předaných poznatků bylo možno zákonnými metodami eliminovat jejich vstup do AČR. Reakcí na dění ve společnosti, zejména v souvislosti s migrační krizí v Evropě byl vznik uskupení, která nesou v nejednom případě prvky paramilitární činnosti. Zapojení vojáků v činné službě do těchto iniciativ bylo marginální. Aktivity extremistických subjektů ve vztahu k rezortu obrany reflektovaly celospolečenské dění v ČR. Nastavená legislativní a velitelská opatření však nedovolovala ve vyšší míře rozšíření extremistického jednání v AČR.

V roce 2015 evidovala Vojenská policie (dále jen „VP“) jeden **případ protiprávního jednání příslušníka AČR s extremistickým podtextem**. Policejní orgán VP obržel od PČR informace nasvědčující tomu, že voják z povolání v Městě Albrechtice v noci z 30. na 31. května při eskortaci hlídkou PČR na obvodní oddělení v souvislosti se zadržením pro dříve spáchaný přečin výtržnictví verbálně napadal policisty a opakovaně provolával „Alláh akbar“ a „Islámský stát“ a dále projevoval sympatie uvedenému radikálně islamistickému uskupení. PČR proto ve věci zahájila úkony trestního řízení pro důvodné podezření ze spáchání přečinu projevu sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka. Uvedený voják byl dne 31. října propuštěn ze služebního poměru.

3.8.8. Soudní statistiky

V roce 2015 odsoudily soudy ČR pravomocně celkem 65.569 osob (v roce 2014 – 72.854, v roce 2013 – 77.976, v roce 2012 – 71.471, v roce 2011 celkem 70.160, v roce 2010 celkem 69.953, v roce 2009 – 73.752; v roce 2008 – 75.751 osob a v roce 2007 – 75.728 osob), což představuje oproti roku 2014 snížení o 7.285 osob, tj. o 9,99 %. Z tohoto počtu bylo odsouzeno v roce 2015 celkem **54 osob za trestné činy s rasovým podtextem**. Tento počet představuje pouze 0,08 % z celkového počtu pravomocně odsouzených v tomto roce.

Ve srovnání s rokem 2014 zaznamenáváme nárůst počtu pravomocně **odsouzených** za trestný čin spáchaný s rasovým podtextem (o 2 osoby, tj. o cca 3,8 %, když v předchozím roce 2014 bylo za tyto delikty odsouzeno celkem 52 osob, v roce 2013 – 71 osob, v roce 2012 – 83 osob, v roce 2011 - 111 osob, v roce 2010 - 96 osob, v roce 2009 pak celkem 103 osob – v r. 2008 - 97 osob, v r. 2007 pak 72 osob). Z uvedených údajů je zřejmé, že podíl těchto deliktů

na celkovém počtu pravomocně odsouzených v ČR zůstává i nadále velmi nízký. V absolutních číslech pak osciluje v posledních 8 letech mezi cca 50 až 100 pachateli.

Nejčastěji byli pachatelé v roce 2015 odsouzeni za tyto trestné činy:

Trestný čin	Ustanovení tr. zákoníku (TZ)	Počet osob 2015, (tr.z.40/2009)	Součet 2015
Ublížení na zdraví	§ 146	4	**4**
Vydírání	§ 175	2	**3**
Porušování domovní svobody	§ 178	2	**3**
Krádež	§ 205	3	**2**
Poškození cizí věci	§ 228	3	**7**
Neoprávněný přístup k počítačovému systému a nosiči informací	§ 230	1	**1**
Násilí proti úřední osobě	§ 325	1	**1**
Vyhrožování s cílem působit na úřední osobu	§ 326	1	**1**
Zneužití pravomoci úřední osoby	§ 329	1	**1**
Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci	§ 352	9	**9**
Nebezpečné vyhrožování	§ 353	6	**2**
Nebezpečné pronásledování	§ 354	1	**1**
Hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení	§ 355	17	**17**
Podněcování nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod	§ 356	1	**1**
Výtržnictví	§ 358	23	**23**
Schvalování trestného činu	§ 365	1	**1**
Podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práva svobod člověka	§§ 403, 404	28	**28**
Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia	§ 405	1	**1**

Zdroj: MSP, 2016

V roce 2015 byli pachatelé těchto deliktů **nejčastěji odsouzeni pro trestné činy podpory a propagace hnutí směřujících k potlačení práva svobod člověka podle § 403 a § 404 TZ – 28 osob**. Následují odsouzení pro trestný čin podle § 358 TZ – výtržnictví spáchané s rasovým podtextem - celkem 23 osob. Třetím nejčastějším deliktem jsou trestné činy hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení podle § 355- 17 osob.

Za uvedené trestné činy s rasovým podtextem byl **5 osobám uložen nepodmíněný trest odnětí svobody**. Z odsouzených osob za trestné činy s rasovým podtextem byly soudy označeny 3 osoby jako recidivisté. Třem pachatelům soud uložil trest odnětí svobody v rámci

sazby do 1 roku, další 2 pachatelé dostali trest v rozmezí od 1 do 5 let. Trest odnětí svobody s podmínečným odkladem jeho výkonu soudy v roce 2015 pravomocně uložily 37 osobám. Ve srovnání s rokem 2014 zůstal podíl uložených **trestů obecně prospěšných prací** téměř stejný – **v roce 2015 byly uloženy v 9 případech**, v roce 2014 v 8 případech. Odsouzeni byli pouze 2 mladiství pachatelé a 2 ženy.

3.8.9. Statistiky Nejvyššího státního zastupitelství

Přehled o trestných činech spáchaných z rasových, národnostních a jiných nenávistných pohnutek v letech 1995 - 2015

Trestné činy spáchané z rasových, národnostních a jiných nenávistných pohnutek	Stíháno celkem osob	Obžalováno celkem osob
1995	508	461
1996	616	552
1997	569	495
1998	535	439
1999	580	510
2000	535	451
2001	529	369
2002	467 (+51 ZPŘT)	435 (+50 ZPŘT)
2003	325 (+44 ZPŘT)	286 (+44 ZPŘT)
2004	351 (+48 ZPŘT	326 (+47 ZPŘT)
2005	294 (+46 ZPŘT)	264 (+45 ZPŘT)
2006	221 (+52 ZPŘT)	192 (+51 ZPŘT)
2007	204 (+36 ZPŘT)	197 (+36 ZPŘT)
2008	200 (+41 ZPŘT)	185 (+40 ZPŘT)
2009	194 (+34 ZPŘT)	183 (+32 ZPŘT)
2010	225 (+63 ZPŘT)	213 (+58 ZPŘT)
2011	218 (+66 ZPŘT)	209 (+59 ZPŘT)
2012	224 (+65 ZPŘT)	213 (+61 ZPŘT)
2013	120 (+81 ZPŘT)	115 (+77 ZPŘT)
2014	139 (+45 ZPŘT)	129 (+43 ZPŘT)
2015	130 (+15 ZPŘT)*	115 (+12 ZPŘT)*

*Jedná se o předběžné údaje

Tabulka č. 2: Údaje o počtu stíhaných a obžalovaných osob pro trestné činy spáchané z rasových, národnostních a jiných nenávistných pohnutek v letech 1995 - 2015

	§ 196/2 tr. zákona § 352/2 tr. zákoníku		§ 196/3 tr. zákona § 352/3 tr. zákoníku		§ 198 tr. zákona § 355 tr. zákoníku		§ 198a tr. zákona § 356 tr. zákoníku		§ 219/2g tr. zákona § 140/3g tr. zákoníku		§ 221/2b tr. zákona § 146/2e tr. zákoníku	
ČR	stíháno	obžal	stíháno	obžal	stíháno	obžal	stíháno	obžal	stíháno	obžal	stíháno	obžal
1995	177	162	18	17	112	108	28	22	0	0	13	12
1996	210	179	18	17	74	66	30	29	1	1	90	82
1997	150	119	29	19	107	103	25	20	0	0	56	55
1998	126	111	3	0	124	90	7	6	3	2	40	36
1999	139	123	24	24	103	91	12	11	2	2	42	42
2000	98	84	24	24	150	129	19	14	0	0	22	13
2001	95	92	0	0	127	118	19	16	0	0	28	27
2002	85	81	3	3	105	98	4	3	2	2	21	20
2003	64	56	0	0	81	77	8	7	0	0	28	27
2004	67	63	8	8	105	101	5	5	1	0	21	21
2005	74	67	0	0	85	78	3	2	3	3	14	14
2006	48	45	0	0	58	50	3	1	0	0	11	11
2007	33	31	0	0	37	35	24	24	0	0	24	24
2008	31	30	0	0	36	35	7	7	1	1	5	5
2009	33	32	6	6	19	19	7	4	0	0	19	19
2010	46	44	40	37	39	38	6	4	0	0	7	7
2011	41	39	38	37	35	35	5	5	1	1	17	16
2012	41	40	29	28	34	31	8	7	0	0	23	22
2013	15	15	5	5	27	25	2	2	0	0	21	21
2014	13	12	3	3	23	18	6	6	2	2	8	8
2015	17	15	5	5	25	24	4	3	0	0	6	5

	§ 222/2b tr. zákona § 145/2f tr. zákoníku		§ 235/2f tr. zákona § 175/2f tr. zákoníku		§ 257/2b tr. zákona § 228/3b tr. zákoníku		§ 260 tr. zákona § 403 tr. zákoníku		§ 261 tr. zákona § 404 tr. zákoníku		§ 261a tr. zákona § 405 tr. zákoníku	
ČR	stíháno	obžal	stíháno	obžal	stíháno	obžal	stíháno	obžal	stíháno	obžal	Stíháno	obžal
1995	23	23	0	0	6	5	13	11	118	101	0	0
1996	42	41	1	1	27	25	30	27	93	84	0	0
1997	45	43	5	5	18	15	29	18	105	98	0	0
1998	28	28	6	6	16	16	27	15	155	129	0	0
1999	30	28	1	0	16	16	52	37	159	136	0	0
2000	12	12	0	0	7	6	79	67	124	102	0	0
2001	6	6	3	3	2	2	51	41	198	164	1	0
2002	24	24	2	2	3	3	75	67	143	132	1	1
2003	13	13	0	0	6	4	28	17	96	84	1	1
2004	9	5	4	4	1	1	31	25	96	90	3	3
2005	7	7	0	0	2	2	23	18	72	65	1	1
2006	3	3	0	0	2	2	16	11	78	69	2	0
2007	3	3	0	0	5	5	14	12	63	62	1	1
2008	9	9	0	0	2	2	29	29	72	61	8	6
2009	21	21	0	0	1	1	25	24	66	60	4	4
2010	1	1	1	0	1	1	39	38	42	40	2	2
2011	0	0	0	0	0	0	15	15	62	57	4	4
2012	2	2	2	2	1	0	27	27	52	49	5	5
2013	3	3	0	0	1	1	18	18	27	24	1	1
2014	3	3	1	1	3	3	15	15	57	53	5	5
2015	2	2	0	0	3	3	8	8	57	47	3	3

Shodně jako v loňském roce nedošlo k útokům spáchaným z rasové pohnutky, jimiž by byla způsobena smrt. Nevyskytly se žhářské útoky na romské rodiny. Rovněž se, stejně jako v loňském roce, prakticky nevyskytly protiromské pochody a demonstrace. Nejčastějšími

informacemi podanými ve smyslu čl. 1 odst. 1 písm. a) bod 1. pokynu obecné povahy NSZ č. 10/2011 jsou tak případy tzv. hajlování, prezentace „závadových“ symbolů na oblečení či jejich nasprejování na budovy nebo veřejná prezentace závadových tetování, nenávistné výroky publikované na internetu, rasově motivované urážky. Případné fyzicky motivované rasové útoky směřovaly zejména vůči osobám romské národnosti, avšak, jak již bylo shora uvedeno, bez vážnějších následků.

Vybrané případy - pohled Nejvyššího státního zastupitelství

Zveřejňování protiislámských videí

V této trestní věci se jednalo o zveřejnění videoklipů na youtube, při kterých zaznívala hesla „zabijte Araby“, „pochcaná arabská víra“, „arabský zasraný svině“, „Alláh je kokot“, „Alláh je buzerant“ apod.

Usnesením policejního orgánu bylo zahájeno trestní stíhání R. H. pro přečin hanobení národa, rasy, etnické skupiny nebo jiné skupiny osob podle § 355 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b) trestního zákoníku a podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod podle § 356 odst. 1, 3 písm. a) trestního zákoníku. Ve věci byla podána obžaloba.

Protiimigrantský projev při demonstraci na Staroměstském náměstí

Předmětem prověřování bylo jednání T. O. spočívající v pronášení nenávistných projevů vůči muslimským imigrantům na demonstracích pořádaných v červenci 2015 na Staroměstském náměstí v Praze. Věc byla opatřením policejního orgánu podle § 159a odst. 1 písm. a) trestního řádu odevzdána příslušnému úřadu k projednání přestupku.

Nošení šibenic při demonstraci na Václavském náměstí

V této věci se jednalo o nesení dvou maket šibenic s oprátkou na demonstraci s názvem STOP imigraci, která se konala v červenci 2015 na Václavském náměstí v Praze s následným pochodem k Úřadu vlády ČR. Na šibenicích byly nápisy Za vlastizradu; EU = CCCP; Už je 5 minut po 12; Lide český povstaň.

Opatřením policejního orgánu byla věc podle § 159a odst. 1 věty první trestního řádu odložena. Třebaže nošení maket šibenic lze považovat za výhrůžku (hrozba oběšení) způsobilou vyvolat důvodné obavy (zejména v kontextu nenávistně orientované demonstrace), je nutno konstatovat, že výhružka nebyla směřována vůči jednotlivé osobě či konkrétní skupině osob, a proto nešlo dovodit naplnění znaků skutkové podstaty trestných činů násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 352 trestního zákoníku, nebezpečného vyhrožování podle § 353 trestního zákoníku, ani podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo omezování jejich práv a svobod podle § 356 trestního zákoníku. Adresování výhružky oběšením šlo dovozovat toliko z nápisů uvedených na šibenicích. Nebylo zjištěno, zda se nosiči šibenic během demonstrace nějak verbálně projevovali. Uvedeným jednáním nedošlo k naplnění shora uvedených či jiných trestných činů.

Závěrem lze shrnout, že v loňském roce se nenávistné projevy, které byly dříve zaměřeny zejména vůči Romům, kdy útoky vůči nim vyvrcholily v roce 2013 četnými protiromskými pochody, „přesunuly“ vůči muslimům a imigrantům (resp. muslimským imigrantům). Prozatím zůstalo „pouze“ u verbálních projevů a fyzické útoky vůči muslimům a imigrantům nebyly zaznamenány, což patrně souvisí s minimální přítomností obou skupin na území ČR.

3.8.10. Statistiky Probační a mediační služby

Z přehledu počtu případů, které střediska Probační a mediační služby (dále jen „PMS“) od vzniku služby v souvislosti s výše uvedenou problematikou projednávala, vyplývá, že jejich podíl z celkového počtu řešených případů je dlouhodobě nízký. Od roku 2002 se jejich počet ročně pohybuje od 0,2 % až 0,7 % podílu z celkového počtu nově evidovaných spisů. Pro rok 2015 je odhad podílu těchto spisů ještě nižší - 0,1 %. Ve srovnání s předchozím rokem se tedy pravděpodobně v roce 2015 bude jednat jak o pokles podílu, tak samotného počtu projednaných případů.

Počty případů trestné činnosti s extrémistickým podtextem v jednotlivých soudních krajích v letech 2011-15:

soudní kraje	2011 celkem spisů	z toho s rasistickým podtextem	2012 celkem spisů	z toho s rasistickým podtextem	2013 celkem spisů	z toho s rasistickým podtextem	2014 celkem spisů	z toho s rasistickým podtextem	2015* celkem spisů	z toho s rasistickým podtextem
Praha	1 832	7(0,4%)	2 237	14(0,6%)	1 964	3 (0,2%)	2593	12 (0,5%)	2 606	9 (0,3%)
Středočeský	3 109	13 (0,4%)	3 486	30 (0,9%)	3 090	14 (0,5%)	3793	5 (0,1%)	3 360	4 (0,1%)
Jihočeský	2 033	5 (0,2%)	2 359	25 (1,1%)	1 794	12 (0,7%)	2211	4 (0,2%)	2 110	4 (0,2%)
Západočeský	2 838	17 (0,6%)	3 318	19 (0,6%)	2 557	2 (0,1%)	3038	4 (0,1%)	2 761	5 (0,2%)
Severočeský	4 412	22 (0,5%)	5 000	46 (0,9%)	4 178	20 (0,5%)	5619	18 (0,3%)	5 036	4 (0,1%)
Východočeský	3 088	18 (0,6%)	3 435	14 (0,4%)	2 844	7 (0,2%)	3000	4 (0,1%)	2 652	0 (0,0%)
Jihomoravský	4 237	11 (0,3%)	5 097	13 (0,3%)	4 228	9 (0,2%)	4966	8 (0,2%)	4 536	6 (0,1%)
Severomoravský	5 601	21 (0,4%)	6 197	47 (0,8%)	5 373	9 (0,2%)	6317	4 (0,1%)	5 596	8 (0,1%)
celkem ČR	**27 150**	**114**	**31 129**	**208**	**26 028**	**76 (0,3%)**	**31537**	**59**	**28 657**	**40**

*** finální data nejsou prozatím k dispozici zpráva byla zpracována k 4. 12. 2015**

Zdroj: PMS ČR

Z hlediska trestně právní kvalifikace spáchaných činů byly v roce 2015 nejčastěji projednávány případy pachatelů, kteří byli obviněni/odsouzeni za trestný čin projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka (§ 404 trestního zákoníku). Jednalo se o 50 % ze všech spisů evidovaných PMS v souvislosti s extremismem.

Dalšími nejčastěji projednávanými případy z hlediska typu trestné činnosti byly případy pachatelů obviněných/odsouzených za trestné činy násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci (§ 352 trestního zákoníku) – cca 29% z případů evidovaných PMS v souvislosti s extremismem a hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob (§ 355 trestního zákoníku) – cca 18 %.

Ostatní typy trestné činy se vyskytovaly v evidenci PMS minimálně.

3.8.11. Trestná činnost s antisemitským kontextem

V roce 2015 bylo zaevidováno 47 trestných činů majících antisemitský podtext. To představuje nárůst o dva případy oproti minulému roku. V roce 2013 bylo zaevidováno 15 trestných činů.

Trestné činy s antisemitským podtextem v roce 2015 představovaly 26,9 % z celkového počtu trestných činů mající extremistický podtext, což je oproti minulému roku nárůst o 4,6 %. Z hlediska skladby trestné činnosti se jednalo převážně o trestné činy dle § 404 (projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačování práv a svobod člověka), kterých bylo zaznamenáno 34.

3.8.12. Trestná činnost motivovaná nenávistí proti Romům

V roce 2015 bylo zaevidováno celkem 33 trestných činů motivovaných nenávistí proti Romům. Jde o pokles oproti minulému roku, kdy bylo zaevidováno 53 trestných činů. Tyto trestné činy se podílejí na celkovém počtu trestných činů s extremistickým podtextem 18,6 procentními body.

S ohledem na trestné činy podle skladby jde nejčastěji o trestné činy dle § 352 (násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci, § 355 (hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob) a § 356 (podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práva a svobod). K největšímu poklesu došlo u § 404 (projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačování práv a svobod člověka), a to ze 17 tr.č. v roce 2014, na 4 tr. č. v roce 2015.

Tab. 8: Zjištěné trestné činy motivované nenávistí proti Romům v ČR v roce 2015.

Paragraf	Počet
146	1
178	1
228	1
352	9
353	2
355	8
356	5
358	1
403	1
404	4
Celkový součet	**33**

Zdroj: PČR, 2016

Nejvíce trestných činů výše uvedeného charakteru bylo spácháno v Ústeckém kraji (8 tr. č.) a kraji Moravskoslezském (7 tr. č.). Tyto kraje byly v čele této statistiky i v roce 2014.

3.8.13. Trestná činnost motivovaná nenávistí proti muslimům

Obdobně jako v případě výše uvedených trestných činů antisemitských či motivovaných nenávistí proti Romům mají i informace o počtech zjištěných extremistických činů motivovaných nenávistí k muslimům spíše informativní charakter.

V roce 2015 Policie ČR zaznamenala **5 trestných činů motivovaných nenávistí k muslimům**. Jednalo se o 2 případy trestného činu kvalifikovaného dle § 356 (podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod) a po 1 případu tr. činu dle § 175 (vydírání), § 352 (násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci) a § 404 (projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačování práv a svobod člověka).

Ve stejném roce Policie ČR zaznamenala také **5 trestných činů motivovaných nenávistí k Arabům**. Jednalo se o 3 případy trestného činu kvalifikovaného dle § 356 (podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod) a 2 případy trestného činu dle § 355 (hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob).

4. Zahraniční vlivy dopadající na českou extremistickou scénu

Projevy extremismu již nejsou pouze národní záležitostí jednotlivých států. Z důvodu snadnější komunikace, především prostřednictvím internetu, se krajní politická hnutí v čím dál větší míře internacionalizují. Toto přeshraniční působení se projevuje spoluprací jednotlivých skupin, přebíráním aktivit spřízněných zahraničních organizací, vzájemnou podporou, vyjadřováním solidarity státní represí postiženým, vytvářením českých poboček mezinárodních sítí apod. Nezbytnou součástí sledování extremismu na národní úrovni tedy musí být i analýza projevů extremismu v zahraničí.

V roce 2015 bylo možno zaznamenat v zahraničí rozličné projevy extremismu na poli krajní pravice i krajní levice. Hlavním a určujícím tématem se stala nastalá migrační vlna a další symptomy s ní spojené , především pak nenávist vůči muslimům. Proto je nezbytné těmto jevům věnovat největší pozornost a sledovat jejich pojetí v rámci extremistických struktur. Částečně stranou zůstával v roce 2015 vývoj v Rusku a na Ukrajině. Extremistické scény v těchto dvou zemích byly pro region střední Evropy nadále důležité, byť tamní radikální hnutí sledovala částečně odlišné zájmy. Proto jim bude věnována samostatná pozornost, a to v závěru této kapitoly.

4.1. Evropská krajní pravice

Aktivity krajní pravice a jejich příznivců byly i v roce 2015 pozorně sledovány a hodnoceny, a to jak ze strany státních orgánů, tak nevládních organizací či médií.

Nejdůležitějším a nejdiskutovanějším tématem se přitom v roce 2015 stal vyhrocený **postoj** těchto ideologických skupin **vůči nastalé imigrační vlně**. Spolu s odporem k imigrantům byla druhým, avšak ve své podstatě velmi blízkým, ideovým kamenem krajní pravice **nenávist vůči islámu a muslimům**. Tato dvě témata obecně udávala hlavní směřování tohoto politického proudu a dokázala jej též mezinárodně stmelit. I v zemích, v nichž doposud nebylo možno ve zvýšené míře zaznamenat bezpečnostní problémy s imigrací či radikálním pojetím islámu, bylo toto téma často a výrazně artikulováno. Další typická témata radikální pravice ustoupila do pozadí, čemuž zajisté pomohla i skutečnost, že v otázkách imigrace a islámu mohly krajně pravicové subjekty pociťovat v roce 2015 nemalou podporu ze strany širších vrstev veřejnosti. Podobně tomu tak bylo dříve v některých zemích při využívání protiromské rétoriky.

Přeškrtnutá mešita - typický obrázek evropského protimuslimského hnutí (zde v rámci pozvánky na demonstraci konanou v červu v Kolíně nad Rýnem)

Nejpalčivější problém v tomto ohledu představovaly **přímé útoky vůči objektům,** které využívali přicházející přistěhovalci. Uvedené se s ohledem na kvantitu útoků stalo největší výzvou pro německé bezpečnostní orgány. Dotýkalo se ale fakticky všech evropských zemí, které byly ve větší či menší míře dotčeny nastalou uprchlickou vlnou. Dle německého Spolkového kriminálního úřadu došlo v roce 2015 k 1005 útokům na ubytovny pro azylanty, z nichž 901 mělo jednoznačně pravicově radikální pozadí. Počet takových útoků oproti roku 2014 vzrostl pětinásobně: v roce 2014 bylo 199 útoků, z nichž 177 mělo pravicově radikální pozadí. Nejhorší situace byla v Severním Porýní-Vestfálsku, kde počet útoků proti ubytovnám běženců (celkem 214 případů v roce 2015) vzrostl ve srovnání s rokem 2014 osminásobně. Z menších incidentů lze zmínit například pomalování inkriminovaných budov nacistickými a neonacistickými symboly, vážnější následky však zanechaly žhářské útoky, jejichž počet oproti roku 2014 vzrostl třináctinásobně. Pětinásobně pak vzrost též počet fyzických útoků proti jednotlivým běžencům. Takto například koncem března musela pětice Syřanů vyhledat lékařskou pomoc poté, co při návratu z restaurace utržila kopance a bodné rány, v dubnu přepadlo trojici Afričanů sedm mladých Němců, kteří je mlátili a přitom provolávali rasistická hesla, o měsíc později utrpěli těžká zranění migranti z Egypta a Mauritánie, které ve Strasburgu u polských hranic napadlo nejméně šest lidí, v listopadu skupina asi třiceti lidí napadla v německém Magdeburgu trojici syrských běženců. Podobných příkladů z roku 2015 by bylo možno uvést více. Dále pak němečtí radikálové směřovali svoji zášť též proti osobám, které hlásaly odlišné politické postoje k tomuto nastalému problému. Pravicoví extremisté měli například stát za červencovou explozí auta saského politika - radního města Freital, který přijímání uprchlíků prosazoval. V souvislosti s těmito útoky došlo také k aktivizaci bezpečnostních složek, kdy především v druhé polovině roku německá policie objevila několik buněk pravicových extremistů, které podnikaly tyto útoky či se na ně připravovaly. Lze uvést

Věci zabavené při listopadovém zátahu policie proti neonacistům v Bambergu (zdroj: sueddeutsche.de)

např. listopadový zátah v Bambergu, kde měli zatčení plánovat pumový atentát vůči ubytovně, kde čekali nelegální migranti z Balkánu na deportaci.

Téma fyzických útoků proti imigrantům bylo velmi diskutováno též **ve Švédsku**, kde rovněž došlo k masivnímu vzestupu těchto činů. O růstu xenofobních a nenávistných nálad svědčí především desítky spáchaných žhářských útoků proti azylovým centrům. Proti přistěhovalectví měl být zaměřen také útok ve škole ve Trollhättanu, kterou navštěvuje velké množství dětí z imigrantských rodin a celá přilehlá čtvrť je známá velkým množstvím přistěhovalců, svou chudobou a zvýšeným sociálním napětím. Zde 22. října maskovaný mladík zabil učitele a jednoho žáka. Tvář měl zakrytou maskou Dartha Vadera z filmu Star Wars, na sobě měl černý plášť a v ruce držel meč, přičemž mnoho žáků se domnívalo, že jde o halloweenský žert a jedna ze školaček se s ním dokonce vyfotografovala. Později vyšlo najevo, že útočník byl sympatizantem krajní pravice a nesnášel imigranty a své oběti si vybíral podle etnického původu.

V těsném sepjetí s protiimigračními protesty a násilnými akty bylo také možno zaznamenat **zvýšení počtu nenávistných projevů vůči muslimům** a islámskému náboženství. Tyto projevy se často lišily svoji razancí, a to od verbálních vyjádření, přes symbolické útoky proti muslimským modlitebním místům, až po žhářské či bombové útoky proti mešitám. K nejvíce útokům přitom došlo opět v zemích, které se nejvíce potýkaly s přílivem uprchlíků. Již na konci roku 2014 si výraznou pozornost získaly tři žhářské útoky na švédské mešity, a to ve městě Eskilstuna, kde žhář útočil v době odpolední modlitby (zraněno bylo 5 osob), v městečku Eslöv a v Upsalle, kde žhář útok doprovodil též hanlivými nápisy namířenými proti muslimům a vyzýval je k odchodu ze Švédska. K výraznému nárůstu útoků proti muslimům došlo též **ve Francii**, a to především v reakci na teroristické útoky spáchané radikálními islamisty. Výrazný nárůst těchto činů bylo možno zaznamenat již po teroristických útocích na redakci Charlie Hebdo v lednu. Nedlouho po těchto útocích hodili neznámí pachatelé několik granátů na nádvoří mešity Sablons ve městě Le Mans. Ve městě Port-la-Nouvelle útočníci ostřelovali modlitebnu asi hodinu po večerní modlitbě. V srpnu pak byl úmyslně založen požár mešity v jihofrancouzském městě Auch, při němž byly zničeny tři čtvrtiny mešity. Požár mešitu zachvátil krátce poté, co tři Američané a Brit zneškodnili v rychlovlaku z Amsterodamu do Paříže marockého mladíka, který příslušel k islamistickému hnutí, a ve vlaku zranil dva lidi. K incidentům docházelo i při proběhnuvších demonstracích, kdy například v prosinci došlo v korsickém městě Ajaccio k znesvěcení muslimské modlitebny, a to po vyhrocení protimuslimské demonstrace, která se zvrhla v trestnou výpravu s nenávistnými hesly a pálením koránu.

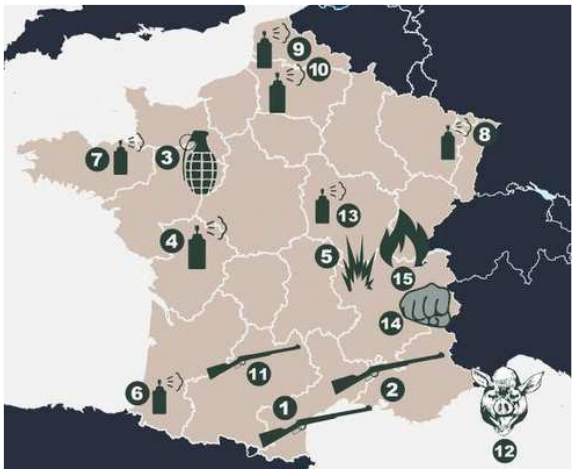

Mapa protimuslimských útoků spáchaných ve Francii bezprostředně po teroristických útocích na redakci Chelie Hebdo (zdroj: www.vox.com)

Jak již bylo řečeno, odpor k uprchlické vlně a islámu také vedl k **mezinárodnímu sepětí krajně pravicových skupin**, neboť toto téma se snažily uchopit všechny subjekty náležející k tomuto ideovému proudu. Z důvodu nalezení „společného nepřítele“, nadto s vidinou vzájemné pomoci a inspirace, mohly snadno překonat vzájemné antipatie a spojit se za účelem společného boje. Do těchto mezinárodních aktivit se zapojily i české subjekty.

Takto vznikaly či prohlubovaly spolupráci multilaterální organizace sdružující více skupin z mnoha zemí a bylo možno zaznamenat též užší iniciativy fungující především na přeshraniční bázi (viz například dále k mezinárodním aktivitám Dělnické mládeže či Dělnické strany sociální spravelnosti). Příkladem prvé skupiny může být nově vytvořené **Světové národně-konzervativní hnutí** (World National-Conservative Movement), oficiálně zformované během prosince 2015. Toto hnutí deklarovalo, že má zastřešovat činnost národně orientovaných politických stran, nepolitických organizací i jednotlivců po celém světě a že bude bojovat za obranu národních identit a národních zájmů, tradičních náboženských a morálních hodnot, prohloubení dialogu mezi národy, vzájemnou podporu vlasteneckých sil či za rozpracování nové geopolitické doktríny. Zajímavé je proruské směřování tohoto hnutí, které mj. navázalo na Mezinárodní ruské konzervativní fórum, které se konalo v březnu v Petrohradě. Skupiny, které se k tomuto projektu přihlásily, jsou poměrně rozmanité. Lze jmenovat např. řecký Zlatý úsvit, Maďarskou stranu spravedlnosti a života či Srbskou radikální stranu. Hnutí v roli čestného předsedy zaštítil Jean Marie le Pen, v roce 2015 vyloučený z francouzské Národní fronty, jejíž byl po dlouhou dobu nejvýraznější osobností. Ze skupin působících v České republice svoji příslušnost k tomuto hnutí deklarovala Národní demokracie.

V souvislosti s imigrantskou krizí bylo možno zaznamenat také úzkou **spolupráci** mezi **Dělnickou mládeží a německým uskupením Mladí národní demokraté (Junge Nationaldemokraten).** Přívrženci mládežnické skupiny Národně demokratické strany (Nationaldemokratische Partei Deutschalds) byli např. přítomni na demonstraci s názvem „Za národní hrdost a suverenitu, proti imigraci a diktátu Bruselu“, která se konala 17. listopadu v Praze. Někteří aktivisté Dělnické mládeže naopak asistovali v předvolební kampani NPD v únoru v Hamburgu. DM byla pozvána též na letní festival NPD konaný v červenci v Berlíně. Její příznivci se také zúčastnili říjnového protestu v německém hlavním městě proti výstavbě azylového centra. Podílela se i na propagaci protiimigrantsky laděné akce konané v listopadu v Berlíně. Zaznamenat bylo možno také společnou kampaň těchto subjektů s názvem „Společně v boji za Evropu! / Gemeinsam im Kampf für Europa!“. Podobně se zástupci této české mládežnické organizace zúčastnili také některých mezinárodních konferencí nacionalistických skupin. Za příklad lze uvést Evropský kongres evropské národní mládeže konaný v říjnu v německém městě Riesa, kterého se účastnily především skupiny ze západní Evropy, či Evropský kongres v Římě konaný v listopadu. Akce v Itálii se z organizací z okolních zemí zúčastnili Junge Nationaldemokraten, slovenská Ľudová strana či polská Třetí cesta.

Propagační leták na listopadovou demonstraci DSSS; na prvém místě (dole) znak německé JND

V souvislosti s účastí na těchto mezinárodních akcích začala DM také aktivně propagovat nacionalistický projekt **Reconquista Europe**. Toto nadnárodní hnutí bylo hlavním motivem říjnového setkání v Riese. V roce 2015 byl v České republice podporován i dalšími příznivci krajní pravice V minulosti se zmínky o něm objevily již v ideologických textech Generace identity.

Většina kontaktů DM byla navázována především skrze německé souputníky. Bez těchto kontaktů, které byly vedeny spíše v úzké personální než institucionální rovině, by význam Dělnické mládeže byl z hlediska mezinárodního hnutí marginální.

Dělnická strana sociální spravedlnosti se obdobně snažila prezentovat úzké **sepětí s** některými ideově spřízněnými **skupinami v zahraničí**, a to především se slovenskou Ľudovou stranou Naše Slovensko. Obě tyto strany se vzájemně během roku podporovaly, a to včetně vzájemné účasti jejich zástupců na pořádaných shromážděních. Například Marian Kotleba se účastnil protiimigrantské demonstrace konané počátkem srpna v Praze, kde byl mj. za svůj projev zadržen další z významných představitelů slovenské krajní pravice - Marián Magát. Naopak v květnu zavítali představitelé DSSS na pozvání Kotleby na Slovensko. Několik desítek českých pravicových radikálů bylo zadrženo též během konání červnového protiimigračního pochodu v Bratislavě. Podporu této akci avizovala například DM. Opomenout nelze ani začlenění DSSS do celoevropské národní strany **Alliance for Peace and Freedom** (Aliance pro mír a svobodu, APF), do níž byla přijata během jejího květnového zasedání v Evropském parlamentu v Bruselu (sama tato skupina vznikla na počátku února). Do této skupiny náleží např. řecký Zlatý úsvit nebo německá NPD, hlásí se k ní také Nick Grifiin, dlouholetý předseda Britské národní strany. Kromě „klasických“ krajně pravicových témat stojí za zmínku její podpora ruskému konzervativismu, včetně podpory současné politiky Ruska. V prosinci byl také předseda DSSS Tomáš Vandas zvolen do předsednictva této organizace.

Marián Magát, Praha 8.8., krátce před zadržením policí. Na ruce emblém Akční skupiny Vzdor, extremistické organizace s pobočkami v různých slovenských městech. V roce 2015 prezentovala záměr vytvořit polovojenské elitní oddíly (zdroj obrázku: idnes.cz)

Otázka parazitování krajní pravice na tématu migrace byla diskutována také v souvislosti s eventuálním rizikem **posílení krajně pravicových či populistických stran vyostřeně hlásajících protiimigrantskou a protimuslimskou rétoriku**. Výsledky voleb proběhnuvších v roce 2015 ukázaly, že k částečnému posílení těchto subjektů došlo, ne vždy ale byla jejich podpora natolik silná, aby mohly svoji účast ve volbách hodnotit jako ryze úspěšnou. Často tomu tak bylo ale i díky nastavenému volebního systému či z důvodu, že podobnou rétoriku přebraly též další „neradikální“ politické strany. Rozporuplně mohla hodnotit květnové volby do britské Dolní sněmovny **Strana za nezávislost Spojeného království** (United Kingdom Independence Party - UKIP). Ta pouze částečně navázala na úspěch z voleb do Evropského parlamentu konaných v roce 2014, v nichž vyhrála se ziskem 27,5 % hlasů. Ve volbách do Dolní sněmovny sice obdržela 12,6 % hlasů. To byl její historický úspěch (oproti předchozím volbám v roce 2010 stoupla její podpora takřka o 10 %), z důvodu britského politického systému však získala pouze jedno křeslo poslance. Z hlediska rozhodovacího procesu zůstala nadále marginální stranou. Podobně politický systém „zabránil“ vítězství **Národní fronty** ve francouzských regionálních volbách konaných v prosinci. Ačkoli Národní fronta byla nejúspěšnější stranou v prvním kole voleb, v němž získala nejvyšší počet hlasů v šesti regionech, v druhém kole voleb, i z důvodu odstoupení některých kandidátů, nedokázala ani v jednom regionu zvítězit. Jak ve Velké Británii, tak ve Francii se tedy ukázalo, že ačkoli obliba těchto populistických stran stoupá, tak ty nadále

nedokážou oslovit takové množství voličů, aby dokázaly ve volbách zvítězit v takovém měřítku, v němž by získaly alespoň částečný podíl na moci. Ve Finsku v případě podobně orientované politické strany s názvem **Finové** se pak ukázalo, že tato podpora je i limitovaná, když v dubnových parlamentních volbách obdržela strana Finové 17,7 % hlasů (o 1,4 % méně než v roce 2011). Z ostatních celostátních voleb pak stojí za připomenutí především dvoje volby konané v Řecku, v nichž se ukázala také **stagnace podpory Zlatého úsvitu**. Tato strana obdržela v parlamentních volbách, konaných v lednu, 6,3 % hlasů (v předchozích parlamentních volbách v roce 2012 to bylo 6,9 %), v dalších parlamentních volbách, konaných v září, získala 7% podporu. Zlatý úsvit si i přes mnohé skandály a svojí vyhraněně radikální rétoriku udržel podporu části veřejnosti, na druhou stranu se však tato podpora zatím zdá být hraniční. Naopak jako neúspěch může hodnotit proběhnuvší parlamentní volby polská ultra-konzervativní strana **„Koalice Obnovy Republiky, Volnost a Naděje – KORWiN“**, která navzdory očekávání nedokázala překročit pětiprocentní hranici nutnou pro vstup do parlamentu, když obdržela pouze 4,76 % hlasů. Do polského Sejmu se však dostalo pět členů radikálně nacionalistické politické strany Národní hnutí (**Ruch Narodowy**). Tato strana uzavřela před parlamentními volbami dohodu s hnutím Kukiz´15 o umístění některých svých členů na kandidátky hnutí, které v parlamentních volbách skončilo se ziskem 8,81 % na třetím místě.

Zatčení předsedy Zlatého úsvitu Nikose Michaloliakose. V dubnu začal soudní proces s ním i dalšími 68 představiteli této strany. Jsou obžalováni z vedení kriminální organizace, která stála za mnohými útoky na imigranty a své odpůrce. Předsedovi při prokázání viny hrozí až desetiletý trest odnětí svobody. Před soudem má vystoupit na 300 svědků. (zdroj obrázku: theguardian.com)

Vedle fungujících politických stran či radikálních uskupení se pro bezpečnostní složky staly výzvou též nově založené či nedlouho fungující skupiny, které z hlediska svého personálního substrátu vycházely z prostředí pravicového extremismu. Zároveň se však v rámci těchto nových projektů snažily zbavit „nálepky“ extremistické či neonacistické. Činily tak především za účelem eventuálního lepšího přijetí ve společnosti a získání silnější podpory. To lze obecně považovat za dlouhodonější trend. Příkladem může být geneze projektu Generace identity, jehož příznivci se distancovali od tradičního neonacismu. V Německu takto především přetrvávala diskuse nad postojem k hnutí **PEGIDA** (zkratka z německého Patriotische Europäer gegen die Islamisierung des Abendlandes, v překladu Vlastenečtí Evropané proti islamizaci Západu), které na jedné straně vycházelo z krajně pravicové scény, na straně druhé se však k němu hlásily též osoby a skupiny, jež nelze za sympatizanty pravicového extremismu či neonacismu považovat . Podporu PEGIDA vyjádřila například strana Alternativa pro Německo (Alternative für Deutschland – AfD), která v posledních volbách do Evropského parlamentu obdržela přes 7 % hlasů. Největší pozornost nadále získávala jimi pořádaná shromáždění, jichž se v některých případech účastnilo až několik desítek tisíc osob. V říjnu se např. mělo na demonstraci v Drážďanech sejít až 20.000 osob, mezi nimiž mělo být až několik stovek českých občanů. Podobný počet účastníků měla také protidemonstrace konaná ve stejný den v témže městě. Během veřejných akcí PEGIDA mnohdy zaznívaly silně nenávistné projevy a docházelo také ke střetům s bezpečnostními složkami. V červnu se také PEGIDA prvně zapojila do volebního soupeření, a to v přímých

volbách starosty Drážďan. Kandidáta tohoto hnutí podpořila mj. též NPD. Volební zisk tohoto kandidáta (9,6 % hlasů) považovali odborníci za velký úspěch. Posléze vůdce PEGIDA Lutz Bachmann oznámil vůli účastnit se v budoucnu i dalších voleb. Vedle PEGIDA či NPD pak v Německu získala v roce 2015 na pozornosti doposud menší politická strana s názvem **Třetí cesta.** Ta se sice také projevovala do určité míry umírněně, zároveň však byla ještě více spjatá s tamním neonacistickým prostředím. Německé tajné služby varovaly, že Třetí cesta, působící teprve od roku 2013, znamená pro tamní společnost vážné ohrožení.

Říjnová demonstrace Pegidy v Drážďanech s účastí až 20.000 osob u příležitosti výročí založení tohoto hnutí. V popředí mj. k vidění prapory Generace identity. Tato shromáždění navštěvovaly mj. mnohé skupiny náležející ke krajní pravici. (zdroj obrázku: Reuters)

Vedle hodnocení působení těchto skupin pak byla také v mnohých zemích diskutována **možnost represivního postupu** proti těmto subjektům a osobám hlásajícím nenávistné ideje. Mezi nejdiskutovanější represivní opatření náleželo **trestní řízení s předsedkyní francouzské Národní fronty Marine Le Penovou**, která byla obžalována z rozdmýchávání rasové a náboženské nenávisti. Ta přirovnala modlení muslimů na ulicích k nacistické okupaci. Soud však Le Penovou, mj. i na návrh státního zastupitelství, shledal nevinnou. Uvedený výrok, který byl podle soudu policitickým projevem, spadá pod ochranu svobody projevu.

Z ostatních represivních opatření pak stojí především za zmínku **pokračování soudu s Národně socialistickým podzemím (Nationalsozialistischer Untergrund - NSU)**, kdy před ním prvně, po dvou a půl letech procesu, vystoupila hlavní obžalovaná Beate Zschäpeová. Odmítla přitom obvinění z deseti vražd a dalších zločinů, jichž se skupina dopustila. Činy prý spáchali zbývající dva členové skupiny Uwe Mundlos a Uwe Böhnhardt, kteří jsou již po smrti. Ona sama se prý o nich vždy dozvěděla až zpětně. Přiznala se pouze k podpálení bytu ve Zwickau, kde se s oběma muži skrývala. Tento čin spáchala údajně proto, aby zničila důkazy o NSU. Příbuzným obětí se omluvila. Uvedla, že za své činy cítí morální vinu. Také řekla, že měla těžké dětství v bývalé Německé demokratické republice, protože žila v neúplné rodině a její matka byla alkoholička. Do závěrečné fáze také vstoupil **proces rozpuštění NPD** před německým Ústavním soudem. V prosinci tento soud ukončil předběžné projednání návrhu na rozpuštění. Začátek hlavního líčení byl stanoven na březen roku 2016. Dle některých expertů tento krok svědčí o eventuálním souznění soudců německého ústavního soudu s podaným návrhem.

4.2. Evropská krajní levice

Militantní krajně levicové skupiny zůstávaly v evropském prostředí aktivní i v roce 2015. Především radikálně naladění anarchisté stáli za mnohými násilnými útoky a představovali nemalou hrozbu pro některé evropské státy. Radikální komunistické hnutí naopak z hlediska rizikovosti aktivit jeho členů zůstávalo v pozadí. V některých evropských státech, především v těch bez zkušeností s komunistickou totalitou, se ideje anarchistů a komunistů ideje částečně překrývají. Z hlediska působení radikálních komunistických skupin stojí za zmínku pouze relativní úspěch ideově vyhraněné Komunistické strany Řecka, která v obou proběhnuvších volbách do řeckého parlamentu překročila 5% práh pro zisk poslaneckých mandátů (v obou volbách obdržela cca 5,5 % hlasů a získala shodně po 15 mandátech).

Militantní anarchistické hnutí bylo nadále mezinárodně propojené. Tato striktně neformální propojenost se projevovala pácháním solidárních akcí, kdy jednotlivé útoky byly dávány do souvislosti s dalšími uskutečněnými akcemi či represemi proti jiným anarchistům, vydáváním podpůrných materiálů v různých zemích Evropy, zakládáním jednotlivých buněk širokých neformálních skupin apod. O jednotlivých akcích se pak aktivisté mohli dozvědět prostřednictvím virtuálních kanálů. Kvůli tomu mohly jejich činy získat mezinárodní ohlas a být chápány za součást širokého anarchistického boje (viz mj. také akce českých militantních anarchistů). Anarchistické hnutí bylo často propojeno též s radikálními environmentálními skupinami (Animal Liberation Front - Frontou za osvobození zvířat či skupinou s názvem Earth First! - Země především!).

Logo Anarchistického černého kříže, klíčového hnutí zastřešujícího mezinárodní anarchistickou spolupráci.

Z hlediska aktivizačních témat přetrvávala především idea boje proti státu a jeho represivním složkám, jakožto reakce na jimi aplikovaná represivní opatření proti anarchistům, a také přesvědčení o nutnosti boje proti kapitalismu. Relativně novým a významným **tématem** byla podobně jako v případě krajní pravice **vlna imigrace** a otázka přístupu k přicházejícím migrantům. Na rozdíl od krajní pravice však radikální levice zaujímala k tomuto tématu naprosto odlišný postoj. Na podporu svých tezí také neváhala použít násilí. V rámci podpory uprchlíků se například militantní anarchisté přihlásili v červenci k poničení budovy imigračního úřadu v německých Brémách, jakožto projevu odporu vůči omezením, která jsou proti imigraci a imigrantům přijímána. Násilnosti pak bylo možno zaznamenat také při mnohých proimigrantských demonstracích, kdy buďto docházelo ke střetům mezi příznivci a odpůrci přijímání imigrantů (např. srpnové demonstrace před uprchlickým střediskem v německém Heidenau) či ke střetu mezi bezpečnostními sbory a demonstranty (většinou v reakci na útok protestujících na budovy státních institucí). I v roce 2015 bylo možno zaznamenat zesílenou podporu, včetně násilných solidárních akcí, kurdskému hnutí za osvobození, a to jak pro jeho boj s Islámským státem, tak i s tureckou vládou. Za příklad může posloužit srpnový bombový útok na automobil turecké ambasády ve švýcarském Curychu.

V roce 2015 zůstalo pro anarchistické hnutí nejdůležitější zemí **Řecko**. Tamní anarchisté na počátku roku s nadějí vzhlíželi k volebnímu vítězství strany Syriza. Později se však i oni vůči této straně vymezili, neboť nenaplnila jejich představy a očekávání. V dubnu v athénské restauraci slovně **napadli** levicoví radikálové tehdejšího řeckého **ministra financí Janise Varufakise** ze strany Syriza a jeho ženu. Útočníci mu vyčítali, že se stal součástí mocenského systému a házeli po něm předměty. V listopadu zaútočili extremisté na poslance strany Nová demokracie před budovou parlamentu. Časté byly i útoky na kanceláře poslanců a politiků. V únoru se nově vzniklá řecká anarchistická skupina s názvem **Miliční organizace lidové spravedlnosti** přihlásila k **zabití ředitele věznice Domokos** Makise Galimanise. Vrazi na něj celkem dvacetkrát vystřelili. Tento útok se stal jedním z mnoha, který mířil vůči představitelům vězeňství, a to nejenom v Řecku, ale v celé Evropě. Skupina „Bojovná anarchie/FAI-IRF“ se přihlásila k červnovým **žhářským útokům na kanceláře vládní strany SYRIZA**. Ty byly provedeny v reakci na zamítnutí žádosti o propuštění vězněného anarchisty Nikose Romanose za účelem studia a v reakci na rodloužení zajetí ženy jednoho ze zadržených z militatní skupiny Konspirace ohnivých buněk. Na konci listopadu pak **vybuchla bomba před budovou Řeckého podnikatelského svazu** v centru Atén. Výbuch poničil několik okolních budov. K útoku se přihlásila skupina Lidových bojovníků (OLA), která už zaútočila v roce 2013. V listopadu explodovalo podomácku vyrobené výbušné zařízení před budovou pošty v obci Pefki. Ta byla již dříve vyloupena anarchisty, kteří byli za tento akt právě souzeni. Během roku se řečtí anarchisté opakovaně střetli s bezpečnostními složkami, a to při shromážděních na podporu imigrantů (např. na konci října ve vesnici Kastania ležící u hranic s Tureckem) či během velké demonstrace proti přijetí podmínek mezinárodních věřitelů ve vyhlášeném referendu, během níž policie zasáhla slzným plynem proti skupině asi 300 anarchistů. V prosinci, u příležitosti sedmého výročí policejní střelby, jejíž obětí se stal patnáctiletý anarchista Alexandros Grigoropulos[15], anarchističtí demonstranti házeli zápalné lahve a podpalovali popelnice a automobily. Policisté proti nim použili slzný plyn. Protestům předcházelo prohlášení Grigoropulosova přítele Nikose Romanose, který anarchistické hnutí z vězení[16] vyzval, aby vyhlásilo válku státu a kapitálu. Poslední měsíc roku 2015 nazval **„černým prosincem”** plným „krve a ohně”. Tato výzva nezůstala bez odezvy, kdy následně bylo spácháno několik útoků proti budovám státních institucí, bank, nadnárodních podniků či místům působení Zlatého úsvitu. Útoky vztažené k „černému prosinci“ se přitom neodehrály pouze v Řecku, ale i dalších evropských státech. V Německu anarchisté zapálili na podporu řeckých souputníků několik aut v prodejně Suzuki[17].

Dubnové shromáždění v Athénách. Anarchisté požadovali zavření nejpřísnější řecké věznice, v níž jsou vězněni mnozí jejich souputníci. (zdroj: AP Photo)

[15] Grigoropulos polu s dalšími mladíky v prosinci roku 2008 házel kamení na policejní vůz v aténské čtvrti Exarchia. Jeden z policistů neuposlechl pokyn operačního střediska, aby nepoužíval služební zbraň a dvakrát směrem k této skupince vystřelil. Později ho soud odsoudil za vraždu k doživotnímu trestu odnětí svobody; druhý policista byl za spoluvinu odsouzen k deseti letům vězení.

[16] Romanos se aktivn zapojil do anarchistického hnutí. Byl odsouzen za ozbrojenou loupež.

[17] Firma Suzuki dodala automobily řecké policii.

V Itálii tamní anarchisté a radikální ekologové nadále brojili proti budování vysokorychlostní železnice, především pak pod záštitou dlouhodobě působícího hnutí s názvem **NO TAV**. V rámci této kampaně již v květnu militantní aktivisté úmyslně poničili elektrické kabely na trati nedaleko Bologni, což mělo za následek přerušení vlakového provozu. V listopadu došlo k celkem čtyřem žhářským sabotážím elektrokabelů na trati spojující Bolognu a Milán. Anarchisté dále nejspíše stáli na konci listopadu za čtyřmi sabotážemi signalizačních kabelů na trati mezi Bruselem a Lille, což ovlivnilo spojení nejen mezi těmito městy, ale též vlakový provoz v Eurotunelu. Z uskutečněných protestů radikálních anarchistů v Itálii získala největší pozornost **demonstrace proti výstavě EXPO** konaná v Miláně, která byla pojata jako antikapitalistický protest. Během shromáždění na 1. Máje, u příležitosti zahájení výstavy, demonstranti zapálili několik aut, házeli podomácku vyrobené výbušniny na banky a sídla globálních obchodních společností a střetli se s příslušníky pořádkových sil, proti nimž použili dělobuchy, kameny a další předměty. Policie reagovala slzným plynem a vodními děly. Později bylo několik organizátorů násilností z řad anarchistů obviněno, kdy byl mj. vydán evropský zatýkací rozkaz i na 5 řeckých anarchistů. V reakci na tuto skutečnost řečtí anarchisté krátkodobě obsadili budovu italského velvyslanectví v Athénách.

„Momentka“ z milánských protestů (zdroj obrázku: AFP)

Španělské anarchistické hnutí aktivizovaly především probíhající represivní zákroky ze strany policie, které byly pokračováním již dříve zahájené operace Pandora. Na přelomu října a prosince španělská policie například zadržela 5 osob, které obvinila z příslušnosti ke kriminální organizaci s teroristickými cíli, podpory terorismu a také z útoků proti bankám a korporacím v Madridu a Barceloně. Uvedená dlouhotrvající policejní operace byla reakcí na předchozí kriminální akty španělských anarchistů. Tyto zásahy následně podnítily tamní anarchisty k aktivitě. Již v červnu došlo při demonstraci anarchistů proti probíhajícím represivním zásahům k páchání násilností, především k ničení výloh bank, realitních agentur, či jiných podniků. Z menších akcí se pak španělští anarchisté v květnu přihlásili např. ke zničení vstupních turniketů do barcelonského metra, který chápali jako projev protestu proti vysokým cenám dopravy.

Také **ve Francii a Velké Británii** bylo možno zaznamenat aktivity militantních anarchistů. Takto byly uskutečňovány především cílené útoky proti „kapitalistům“ a „osobám stojícími za represemi“. Za příklad z Velké Británie může sloužit listopadový útok vůči Johnu Hirstovi , předsedovi společnosti zaměřující se na developerský a obchodní rozvoj Bristolu, během něhož anarchisté vnikli do jím obývaného komplexu, kde úmyslně poničili zahradu a zde stojící auta[18]. Podobně v říjnu anarchisté poničili automobily patřící jednomu z manažerů Severo-waleské věznice. Z Francie stojí za zmínku zapálení deseti aut, která patřila společnostem podílejících se na stavbě věznice v Limoges[19]. Na začátku prosince pak v Toulouse zapálili anarchisté pět automobilů, které patřily společnosti EDF Energy, která je zapojena v jaderném průmyslu. Útočníci ji vyčítali, že prezentuje jádro jako řešení globálního oteplování.

[18] Anarchisté se k útoku přihlásili prostřednictvím komuniké, ve kterém kritizovali kapitalistickou činnost Hirsta.
[19] Škoda převýšila sumu jeden milion Eur.

Při představování aktivit **německých anarchistů** je třeba zmínit projekt Destroika, který byl vytvořen v souvislosti s otevřením nového sídla Evropské centrální banky ve Frankfurtu nad Mohanem. V souvislosti s jeho slavnostním otevřením proběhly ve Frankfurtu demonstrace, při nichž radikální demonstranti z řad krajní levice zapálili několik policejních aut, popelnice, poničili budovu frankfurtské radnice a také se střetli s policejními jednotkami, na jejichž příslušníky házeli kameny a další předměty. V České republice vyzývala k účasti na těchto protestech například iniciativa Ne rasismu. Dle informací policie bylo během protestů zraněno 230 osob, z toho téměř stovka policistů, a zhruba 350 lidí policisté zadrželi. Ve jménu iniciativy Destroika pak docházelo i k dalším násilným akcím. Např. již v lednu byla zapálena dvě auta patřící společnostem aktivních mj. ve věznicích. V rámci již zmíněné akce „černý prosinec“ pak také poslední den roku 2015 němečtí anarchisté podnikli žhářské útoky proti povrchovému uhelnému dolu v oblasti Hambacher. Během krátkého časového úseku provedli několik sabotáží, jejichž cílem bylo přerušení prací na tomto dolu. Podobně jako v předchozích letech pak „nechyběly“ ani žhářské útoky na automobily patřící společnostem Deutsche Telekom (v červnu v Berlíně) či Siemens (v červenci v Berlíně), které byly také dány do souvislosti s dalšími útoky militantních anarchistů a obecnými idejemi anarchistického boje.

Žhářský útok na policejní auta uskutečněný v rámci operace Destroika v březnu ve Frankfurtu nad Mohanem. (zdroj:independent.ie)

K určitému vzedmutí anarchistického hnutí došlo v **Belgii**, kde bylo uskutečněno několik militantních akcí. Za příklad může posloužit červnový útok v Antverpách, při němž bylo zapáleno několik policejních vozů. Vážnější škody pak zanechal také žhářský útok na budovu spojenou s projektem Greenbizz[20] uskutečněný v červnu nedaleko Bruselu. V srpnu pak bylo zapáleno nanotechnologické a chemické výzkumné centrum Katolické univerzity v Lovani. Pachatel tohoto útoku nebyl zjištěn, v pozitivním duchu však o něm informovaly některé anarchistické servery.

Z hlediska **aktivit spjatých s českým prostředím** pak stojí za zmínku především **kampaň věnovaná zde stíhaným a vazebně zadržovaným členům Sítě revolučních buněk**. Podpora těmto osobám byla uskutečňována v rámci iniciativy Anarchist Black Cross, jejíž hlavní cíl obecně spočívá ve vyjadřování podpory anarchistům, proti kterým byly podniknuty represivní kroky ze strany státních složek kdekoli na světě. Činy Sítě revolučních buněk byly dávány do souvislosti se solidaritou s vězněnými anarchisty za hranicemi České republiky a bylo o nich informováno v rámci kampaně Anarchistického černého kříže. Solidarita se členy Sítě revolučních buněk byla vyjadřována násilnými akcemi (žhářský útok na budovu bankovní instituce spáchaný v listopadu v Polsku), menšími demonstracemi (v červnu v ruském Petrohradu či v srpnu ve švédském Stockholmu), dalšími pořádanými akcemi (srpnový koncert ve Vídni či v listopadu uspořádaný koncert v Poznani) či „solidárními pozdravy“, které do České republiky směřovaly především z evropských, ale i ze značně vzdálených zemí (například USA či Austrálie). Militantní akce spáchané zdejšími anarchisty v roce 2015 získaly odezvu v zahraničí, a především o útocích vůči policejním

[20] Greenbizz je projektem na podporu podnikání v oblasti „zelených technologií“.

automobilům či společnosti Řízkárna bylo informováno na mnohých zahraničních serverech mapující anarchistické akce militantního charakteru. Spolu s dřívějšími akcemi byly tyto útoky na mezinárodních anarchistických sítích uváděny jako součást projektu „Fénix“, jež se vyznačuje touhou po neustávajících přímých útocích proti znepřáteleným cílům, revoluční solidaritou a internacionalismem. Zapojením do projektu Fénix se Česká republika zařadila mezi jiné „členské státy“ - Řecko a Chile.

4.3. Extremistická hnutí v Rusku a na Ukrajině

V **Rusku** bylo v roce 2015 vlivné **eurasijské hnutí**, které fungovalo s podporou kremelských struktur. Snažilo se profilovat na trvající ukrajinské krizi i na situaci vyvolanou migrační krizí v Evropě. Do jiných zemí se pokoušelo pronikat především prostřednictvím hlásání idejí Alexandra Dugina. Ruská prokremelská krajní pravice se snažila být aktivní také na poli mezinárodní spolupráce (např. pořádání **Mezinárodního ruského konzervativního fóra v Petrohradě** 22. března).

V Rusku pak působila nadále i nacionalistická a neonacistická scéna, která byla vůči režimu v opozici. Dne 28. října bylo jako extremistický subjekt zakázáno hnutí „**Rusové**“ („Russkoje“), v jehož čele byl známý ultrapravicový politik Dmitrij Demuškin.

Ruská krajní pravice byla nadále roztříštěná. To se projevilo i tím, že 4. listopadu se v Moskvě konaly tři nacionalisticky laděné „ruské pochody“. Došlo tím k upozadění významu této masové akce, dříve jedné z nejvýznamnějších tradičních událostí ruské krajní pravice s velkým množství účastníků. V Ljublinu se sešlo asi tisíc příznivců zmíněného zakázaného hnutí Rusové i organizací neonacistického zaměření. Byli mezi nimi i členové uskupení **Wotan Jugend** (jeho pobočka je z minulých let známa i z ČR, kde v roce 2015 byli její členové souzeni). Na Okťjabrskom poli demonstrovalo kolem 350 lidí z imperiální ultrapravicové aktivistické scény na „Ruském pochodu – za ruský revanš“. Na Olymijskom prospekte se konal za účasti zhruba sto lidí „Ruský pochod za ruský svět“ kolem struktur podporujících vznik Novoruska.

Ruský pochod organizovaný zakázanou skupinou „Rusové“ Dmitrije Demuškina. Na vlajkách neonacistické symboly. (zdroj: news.pn)

Levicový extremismus se v roce 2015 v Rusku výrazněji neprojevoval. Mezinárodní pozornost vyvolával především soud s anarchistou **Iljou Romanovem**, který byl v srpnu v Nižním Novgorodu odsouzen na 10 let za přípravu terorismu a nedovolené ozbrojování (tyto činy spáchal v roce 2013).

Na **Ukrajině** došlo v roce 2015 k zostření napjatých vztahů mezi vládou a jednotkami **Pravého sektoru**, které se snažily o prosazování vlastních zájmů, a to i ozbrojenou silou. V červenci se vyhrotila situace v Mukačevu na zakarpatské Ukrajině, kde se ozbrojenci Pravého sektoru střetli s místními gangy. Na některých automobilech používaných bojovníky Pravého sektoru byly české státní poznávací značky (podle zjištění bezpečnostních složek ČR se však jednalo o kradené automobily či značky). Někteří pravicoví extremisté v ČR i v dalších zemích glorifikovali i oddíl **Azov**, který byl začleněn do oficiálních ukrajinských

struktur a je podporován i politiky z etablovaných českých stran (konkrétně jej v roce 2015 navštívil poslanec Evropského parlamentu Jaromír Štětina). Militantní neonacistická organizace **Misantropic Division** se zaměřovala na internetovou propagandu, její česká pobočka byla aktivní především na počátku roku.

Na separatistických územích tzv. Luhanské lidové republiky a Doněcké lidové republiky i nadále působili extremisté z Ruska a dalších zemí v různých jednotkách podřízených těmto neuznaným útvarům. S ohledem na nižší intenzitu bojů však řada z nich oblast postupně opustila, nicméně jiní tam zůstali. Podle mediálních zpráv byla v létě 2015 v rámci **Mezinárodní brigády 15. armády** Doněcké lidové republiky vytvořena **česko-slovenská jednotka** uskutečňující hlavně diverzní akce. Nicméně informace nebyla potvrzena z nezávislých zdrojů.

Prapor údajně vytvořené česko-slovenské jednotky působící v rámci Mezinárodní brigády 15. armády Doněcké lidové republiky

Na Ukrajině byly v prosinci 2015 soudem zakázány **Komunistická strana Ukrajiny** a **Komunistická strana dělníků a rolníků**. Tyto strany byly již předtím vyřazeny z voleb. Tento akt vyvolal solidární vlnu s ukrajinskými komunisty v mezinárodním komunistickém hnutí, včetně České republiky.

5. Seznam použitých zkratek

ABC – Anarchist Black Cross
AČR – Armáda ČR
BPI – Blok proti islámu
CzDL – Czech Defence League
ČSVZ – Českoslovenští vojáci v záloze
DSSS – Dělnická strana sociální spravedlnosti
DM – Dělnická mládež
ESSK – Evidenčně statistický systém kriminality
GI – Generace identity
GIBS – Generální inspekce bezpečnostních sborů
IvČRN – Islám v České republice nechceme
KSČ 21 – Komunistická strana česká 21
KSČM – Komunistická strana Čech a Moravy
KSM – Komunistický svaz mládeže
LP - Levá perspektiva
MSP – Ministerstvo spravedlnosti
ND – Národní demokracie
NO – Národní obroda
NPD – Nationaldemokratische Partei Deutschlands
NPO – návrh na podání obžaloby
NSZ – Nejvyšší státní zastupitelství

PEGIDA - Patriotische Europäer gegen die Islamisierung des Abendlandes, v překladu Vlastenečtí Evropané proti islamizaci Západu
PMS – Probační a mediační služba
SMKČ – Svaz mladých komunistů Československa
SocSol – Socialistická solidarita
SPD – Svoboda a přímá demokracie
SRB – Síť revolučních buněk
TZ – Trestní zákoník
ÚNK – Úsvit – Národní koalice
VAP - Voice of Anarchopacifism
VP – Vojenská policie
ZPŘT – Zkrácené přípravné řízení